

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

města Pardubic

číslo 4 | duben 2025

- 2 O čem se mluví... o plánech nejen na jaro s ředitelkou Služeb města Pardubic Klárou Sýkorovou
- 3 Klíčové investice ve městě: nová škola, oprava bazénu a autokemp
- 3 Pardubická radnice odkládá rozšíření zóny placeného stání
- 8,9 Velikonoční procházka městem – přehled velikonočních akcí
- 16 Cestou k modernímu městu – nový seriál muzea o architektuře

Pardubice

O čem se mluví...

... o plánech nejen na jaro s ředitelkou Služeb města Pardubic Klárou Sýkorovou

Jaké konkrétní úklidové akce ve městě plánujete Služby města Pardubic na jaro?

Na jaře pravidelně provádíme na městských obvodech, které si u nás tuto službu objednají, opravu komunikací po zimě. Touto dobou také pravidelně zahajujeme v ulicích města blokové čištění - zevrubné vyčištění jednotlivých ulic, chodníků, vnitrobloků, cyklostezek, podchodů a nadchodů, při kterém lokalitu pečlivě uklidíme pomocí zametacích strojů, fukarů, ale i manuálně. Díky takovému úklidu z města zmizí nečistoty a smetky, což je radost pro oko, ale zejména se nám všem lépe dýchá. Věříme, že tento přínos vyváží komplikace s parkováním, které sebou blokové čištění nese. Řidiče o plánovaném čištění informujeme pomocí dopravního značení umístěného v dané lokalitě, plán čištění s možností vyhledávání je na našem webu, každý pátek informujeme o čištění v následujícím týdnu na našich sociálních sítích a whatsappovém kanálu Blokové čištění v Pardubicích, který jsme pro řidiče zřídili. Tato snaha přispívá k tomu, že leckdy nemusíme použít naše odtahová vozidla.

Jak se staráte o stávající zeleň po zimě? Provádíte například speciální ošetření stromů?

Kvetoucí cibuloviny jsou prvními posly jara, které můžeme ve městě spatřit. Již v průběhu zimy jsme prováděli zdravotní a bezpečnostní řezy stromů. Ve spolupráci s dopravním podnikem jsme provedli redukční řezy stromů tak, aby nezasahovaly do trakčního vedení. V předjaří se dostalo i na ošetření některých druhů keřů. Připravujeme výsadbu do květináčů, které budou krásit prostor před radnicí, na tř.

Míru a na Masarykově náměstí, ale i v záhonech na Zámečku. S nastupujícím jarem provádíme vertikutaci pobytového trávníku v Tyršových sadech a vláčení luk. Letošním zpestřením bylo využití páru koní při vláčení biotopu po zámku, v této lokalitě plánujeme využít koňského potahu v průběhu celého roku. Všechny činnosti provádíme na základě smluvních vztahů s příslušným zadavatelem, kterým je magistrát nebo jednotlivé městské obvody. Pečujeme také o areál Univerzity Pardubice a Dostihové závodiště, kde probíhá aerifikace a pískování dráhy. Provádí se úklid a zalesňování městských lesů. Na jaře také opět začneme sekat trávu. Divize agroservis je tedy tou, která se ve spolupráci s jednotlivými zadavateli dělá město krásnější.

Jak funguje třídění odpadů ve městě? Plánujete změny v systému třídění v Pardubicích?

Třídění odpadů v Pardubicích probíhá na mimořádně dobré úrovni, o čemž svědčí o získání „Odpadového Oskara“ za 3. místo v Pardubickém kraji v nejmenší produkci odpadů na obyvatele v kategorii „obce nad 5 000 obyvatel“. Třetí místo je o to cennější, že obce, které se umístily před námi jsou významně menší, což jim usnadňuje efektivní třídění. K výše uvedeným dobrým výsledkům jistě přispívá rozsáhlá síť devíti separačních dvorů rozmístěných po městě. V rámci snižování objemu odpadu uloženého na skládku přistupujeme ve spolupráci s jednotlivými městskými obvody ke snižování počtu přistavovaných velkoobjemových kontejnerů, s tím souvisí, že rozšiřujeme provozní dobu některých separačních dvorů. Každý den v týdnu krom neděle mají obyva-

telé příležitost odložit svůj odpad na místě k tomu určeném, čehož řada z nich využívá a zejména to v důsledku snižuje objem odpadu uloženého na skládku. Jsme přesvědčeni, že za poplatek, který občané ke konci dubna za odpady hradí, dostávají kvalitní službu, současně si uvědomujeme, že vždy je prostor pro zlepšení, proto jsme ve spolupráci s magistrátem ve Svítkově spustili pilotní projekt door to door svozu separovaných složek odpadu. Princip systému svozu odpadů „door to door“ spočívá v tom, že občané mají nádoby na třídění plastu a papíru přímo u svého domu. Třídění odpadu tak probíhá přímo v domácnostech a cílem je získat kvalitnější vytríděný odpad a zvýšit jeho objem. Zároveň by mělo dojít i ke snížení produkce směsného komunálního odpadu, který by jinak končil na skládce. Správným vytríděním plastu a papíru by mělo dojít také k prodloužení doby mezi svozem směsného komunálního odpadu, což opět přispěje k ochraně životního prostředí.

Jaké jsou možnosti pro občany v oblasti třídění bioodpadu? Jaké možnosti třídění bioodpadu mají obyvatelé sídlišť a rodinných domů?

Obyvatelé sídlišť mají k dispozici 31 uzamčených nádob na bioodpad. Důvodem k uzamčení bylo, že v počátku projektu nebyla skladba odpadu vhodná pro kompostárnu. Nezodpovědní jedinci znečišťovali bioodpad, což devalvovalo snahu těch, kteří tuto formu likvidace vítali. Proto jsme nádoby uzamkli a klíče rozdali těm, kdo o ně požádali. Toto opatření se osvědčilo, pravidla jsou respektována a čistota odpadů se výrazně zlepšila.

U rodinných domů je aktuálně ve městě obsluhováno 4 549 hnědých nádob na bioodpad a počet zapojených domácností stále stoupá. Jen za loňský rok bylo od účastníků vytríděno 2 322 tun bioodpadu, který je dále zpracováván v dražkovické kompostárně na kvalitní kompost, který byl v minulosti opakovaně oceněn titulem v celorepublikové soutěži „Kompost roku“. Právě nyní na jaře můžete u naší brány v Dražkovicích často vidět dlouhou frontu zájemců o koupi tohoto „zlata“ zahrádkáře.

Jak bude fungovat nová třídící linka? Jaké druhy odpadu dokáže zpracovat?

Třídící linku separovaných složek odpadu připravujeme v našem centru pro nakládání s odpady v Dražkovicích. Na realizaci třídící

linky byla zpracovaná studie, ze které vyplynulo, že by se mělo jednat o poloautomatickou třídící linku na separované složky komunálního odpadu, zejména na plast a papír, součástí projektu je i střepišť. Koncept poloautomatické třídící linky jako kombinované varianty strojového a ručního třídění je založen na částečně strojovém třídění, které rozdělí odpad před jeho ručním dotříděním.

Jak se osvědčilo ReUse Centrum? Kam putují vybrané peníze?

Na počátku dubna oslavilo ReUse Centrum třileté výročí své činnosti, jedná se o úžasné místo, ve kterém můžete dát použitelným věcem, které byste jinak vyhodili, nový smysl. Případně si můžete přijít do ReUse Centra vybrat z nabízených věcí a dát jim nový život. Smyslem ReUse Centra je předcházení vzniku odpadu a tento cíl se plní.

Jaké jsou nejčastější problémy, se kterými se setkáváte v oblasti sběru a třídění odpadu?

Trápí nás nepořádek kolem kontejnerových stání a nekázeň při třídění odpadu, někteří jedinci do kontejnerů na separované složky odpadu odkládají směsný odpad, což nám působí problémy v dalším nakládání s odpadem. Totéž platí v případech, kdy obyvatelé do velkoobjemových kontejnerů odkládají odpad, který patří na separační dvory.

Jaké další činnosti Služby města Pardubic poskytují?

Spektrum našich činností je mimořádně široké, tak tedy jen namátkou. Každý den ve městě rozsvítíme 12 479 světelných bodů. Jen v loňském roce jsme uvedli do provozu dalších 519 ks „Smart“ svítidel s LED technologií, která nám pomáhá snižovat spotřebu elektrické energie. Tomu chceme přispět i výstavbou fotovoltaických elektráren na vytípaných objektech města, ze stejných důvodů zajišťujeme pro město službu energetického dispečinku. V neposlední řadě jsou to činnosti v oblasti služeb posledních, které zajišťuje divize pietních služeb a krematoria. Historickou část této národní kulturní památky pravidelně zpřístupňujeme zájemcům z řad široké veřejnosti např. u příležitosti Muzejní noci, která letos proběhne 23. května.

Ráda bych poděkovala všem svým kolegům za práci, kterou pro město vykonávají a díky které jsou Pardubice lepším místem pro život.

Tři klíčové investice ve městě: nová škola, oprava bazénu a autokemp

Pardubice pokračují v investičním rozvoji. V rámci třetí rozpočtové změny město posouvá přípravu výstavby nové základní školy v Masarykových kasárnách do další fáze, navyšuje peníze určené na opravu rekreačního bazénu v Aquacentru a zároveň podniká kroky, aby byl městský autokemp plně funkční po celou letní sezonu. Navrhované změny rozpočtu musí schválit ještě zastupitelé.

„Výstavba nové základní školy v areálu Masarykových kasáren je pro nás prioritou a má pro město zásadní význam – reagujeme tak na dlouhodobý problém s nedostatečnou kapacitou základních škol, na který opakovaně upozorňuje i ministerstvo školství. Uděláme vše pro to, aby příprava i samotná stavba probíhaly podle plánu a bez zbytečných průtahů. Právě proto navrhujeme uvolnit finanční prostředky na výběrové řízení na technický dozor investora, který bude mít klíčovou roli při kontrole projektové dokumentace ještě před vyhlášením soutěže na zhotovitele stavby. Dokumentace je připravována moderní metodou BIM, která umožňuje efektivnější řízení celého projektu. Zvolený postup je zároveň plně v souladu s přísnějším zadávacím řádem města a má za cíl zajistit maximální transparentnost i hladký průběh celé investice,“ uvedl primátor Pardubic Jan Nadrchal.

Jedná se o významnou plánovanou školskou investici města v souladu se schválenou Strategií školství Pardubic 2030. „Připravujeme moderní ško-

lu odpovídající potřebám vzdělávání 21. století. Rada města doporučila zastupitelům schválit 23 milionů korun na zajištění kvalitního technického dozoru a bezpečnostního koordinátora na stavbě. Je to největší investice do školské infrastruktury za poslední dekády, která se bude pohybovat okolo jedné miliardy korun a jejíž výstavba bude trvat 18 měsíců. Peníze na zajištění výběrového řízení na tyto klíčové profese uvolňujeme z výrazných úspor, kterých jsme dosáhli v soutěži na demolice objektů v Masarykových kasárnách,“ objasnil zapojení finančních prostředků v rámci III. změny rozpočtu Jakub Rychtecký, 1. náměstek primátora zodpovědný za rozpočet a školství.

Demolice stávajících objektů v areálu Masarykových kasáren by měla být hotová na podzim. „Základní škola nabídne zázemí pro 540 žáků. Ve škole bude k dispozici 18 kmenových učeben, 7 odborných učeben, interaktivní herňa, 5 oddělení školní družiny, knihovna, mediální učebna, jazykové i IT učebny, venkovní učebna, víceúčelová sportovní hala, gymnastický sál a rozsáhlé venkovní multifunkční sportoviště,“ dodal náměstek Jakub Rychtecký. Součástí projektu je i jídelna s výařovnou s kapacitou 615 jídel, a moderní zázemí pro pedagogický i provozní personál.

Radní chtějí připravit zázemí autokempu a zlepšit zázemí krytého bazénu

Další z letošních investic města Pardubic směřuje do areálu autokempu

u koupaliště Cihelna, který byl během rekonstrukce koupaliště uzavřen a dočasně sloužil jako zázemí pro stavební firmu. „Nyní se připravují práce, které mají autokemp uvést zpět do provozuschopného stavu. Naším cílem je, aby byl autokemp návštěvníkům k dispozici po celou dobu letní sezony. Jde o oblíbené místo pro dostupné a pohodlné ubytování, které přímo navazuje na koupaliště i další sportovní vyžití v okolí,“ uvedl náměstek pro správu majetku města Jan Hrabal. Provoz samotného koupaliště zajišťuje organizace PAP Pardubice o.p.s., která má na letošní sezonu uzavřenou smlouvu o poskytnutí vyrovnávací platby ve výši 2,44 milionu korun. Tato částka se však vztahuje výhradně na koupaliště a nezahrnuje provoz autokempu.

„Na zprovoznění autokempu navrhujeme uvolnit finanční prostředky ve výši 1,49 milionu korun. Dalších celkem 9 milionů korun je určeno na komplexní opravy vnitřního rekreačního bazénu v Aquacentru na Olšinkách. Oprava je zde po letech provozu od výstavby nezbytná z důvodu uvolňování skleněné mozaiky ze dna bazénu. Na této prioritě jsme se shodli s vedením provozovatele,“ vysvětlil náměstek pro rozpočet Jakub Rychtecký

Radní tak navrhuji posílit tuto investici oproti předpokládaným 7,5 milionům korun o 1,5 milionu korun. „K této částce jsme dospěli upřesněním položkového rozpočtu před zahájením soutěže na dodavatele, navíc jsou v této částce již zahrnuty náklady na stavební dozor, koordinátora BOZP a autorský dozor. Tento bazén je dlouhodobě oblíbeným místem pro relaxaci i sportovní vyžití obyvatel i návštěvníků města, a proto je naším cílem udržovat ho v dobrém technickém stavu. Chceme, aby bylo Aquacentrum i nadále místem, kam se lidé rádi vrací,“ řekl k plánované investici náměstek primátora pro cestovní ruch René Živný, který je zároveň předsedou správní rady provozovatele Aquacentra PAP Pardubice, o.p.s.

Všechny uvedené změny a investiční záměry bude ještě schvalovat Zastupitelstvo města Pardubic na svém jednání v pondělí 31. března 2025.

Pardubická radnice odkládá rozšíření zóny placeného stání

Magistrát města Pardubic se rozhodl odložit plánované rozšíření zóny placeného stání v oblasti Židova a jeho okolí. Důvodem je snaha zajistit, aby opatření skutečně splnilo svůj cíl – uvolnit parkovací místa pro rezidenty.

Rozšíření zóny bude spuštěno až ve chvíli, kdy bude vysoutěženo a pořízeno monitorovací vozidlo. Díky němu budou strážníci schopni efektivněji a rychleji kontrolovat dodržování pravidel parkování, což zajistí očekávaný efekt. Bez této kontroly by zavedení zóny nemuselo přinést požadovaný výsledek. Součástí příprav je také jasnější vymezení čistě rezidentních parkovišť, například menších vnitroblokových stání v lokalitách Ke Kamenci – Na Okrouhlíku či Ke Kamenci – Dašická. Důraz bude kladen také na přehlednost celého nařízení a zpřesnění mapových podkladů, aby byly informace pro občany srozumitelnější.

Cílem magistrátu je rozšířit zónu placeného stání na podzim roku 2025.

Změna v parkování u hlavního nádraží

Pozor na změnu v parkování u hlavního nádraží v Pardubicích. Od 1. dubna skončilo parkování zdarma na 15 minut a parkoviště přešlo do režimu placeného stání v tarifu 40 korun za prvních 30 minut.

Parkoviště je zamýšleno především jako místo s vysokým obrátem vozidel, které má sloužit hlavně pro rychlé zastávky a odbavení cestujících.

Úprava režimu parkoviště má optimalizovat využití parkovacích ploch pro co nejvíce řidičů a umožnit tak lepší dopravní obslužnost hlavní železniční stanice. Děkujeme za pochopení.

Dostihová sezona začíná, poprvé se dostihy poběží už v dubnu

Příznivci dostihového sportu se dočkali, pardubická sezóna začíná. V roce 2025 je na zdejších závodistišti plánováno celkem deset mítinků, ten první je na programu už v neděli 13. dubna. Na rozjezd je připravena kombinace rovinových dostihů a dostihů přes proutěné překážky, „crossová“ sezóna začne v květnu. V tradičním termínu 8. května se mimo jiné poběží Úvodní cross country Koroka, která nese jméno několikanásobného vítěze Velké pardubické a která je prvním velkým dostihem tohoto typu v roce 2025. O necelé tři týdny

později se pak rozjede i kvalifikační seriál na 135. Velkou pardubickou se Slavia pojíšťovnou. Legendárním dostihem sezóna vyvrcholí druhou říjnovou nedělí. Celkem bude během sezóny odběhnuto přibližně 80 dostihů všech typů a kategorií. V letošním roce se závodistiště vrací také k projektu tzv. národních dnů. Vybrané dostihové dny budou v barvách zemí, které s Pardubicemi spolupracují. Nejde jen o partnerská města, ale také o závodistiště, kde se běhají dostihy zařazené do mezinárodního seriálu Crystal Cup, jehož součástí

je i Velká pardubická. V rámci doprovodných programů se návštěvníci mohou těšit na regionální potraviny nebo kulturní programy inspirované danými zeměmi. Závodistiště se obrazně řečeno přeneslo například do Itálie, Francie, Velké Británie či Polska. Vstupenky na všechny dostihové mítinky, včetně Velké pardubické, jsou již v prodeji. Pořídit je lze na webové stránce www.zavodistepardubice.cz v sekci Vstupenky, a to za zvýhodněnou cenu oproti pokladním závodistiště v den konání dostihů. Zakoupit je lze také v infocentru.

Rok 2025 ovšem nebude jen o dostizích. Novinkou je například největší akce svého typu – řezbářská show Wood Carving Cup. Na podzim se pak závodistiště stane dějištěm Mistrovství světa Mezinárodní canicrossové federace – zjednodušeně řečeno běžců, koloběžkářů a cyklistů v záprahu se psem. Počítá se také s gastrofestivalem Prima FRESH Festival, který se znovu uskuteční společně s červnovou kvalifikací na 135. Velkou pardubickou se Slavia pojíšťovnou.

Kateřina Nohavová, mluvčí závodistiště

Výletní a restaurační loď Arnošt z Pardubic vyplouvá!

V sobotu 12. dubna 2025 zahajuje loď Arnošt z Pardubic plavby na Labi podle pravidelného letního jízdního řádu. Po rozsáhlé rekonstrukci, která na lodi během dvou let proběhla, se cestující mohou těšit na nové interiéry restaurace i zázemí. Během letní sezóny budou zařazeny mezi pravidelné plavby navíc i nejrůznější tematické akce pro děti i dospělé. Loď se vydává z domovského přístaviště za hoke-

jovou arenou směrem na Brozany, Kunětice nebo na Srnojedy. Plavba je atraktivním zážitkem nejen pro jednotlivce, ale vzhledem k široké nabídce služeb a kulinářských zážitků, je vhodná také pro nejrůznější soukromé a firemní akce. Více na www.lod.cz. Následující tabulka je řazena jako DEN – SMĚR – ČAS VYPLUTÍ – CENA (základní - zlevněná - rodinná).

Po	Brozany 1	15:30 hod.	200 Kč	150 Kč	590 Kč
Út	Srnojedy	14:00 hod.	250 Kč	190 Kč	650 Kč / pouze 1.7.- 31.8.
	Brozany	16:30 hod.	250 Kč	190 Kč	650 Kč
St	Kunětice	15:30 hod.	300 Kč	220 Kč	750 Kč
Čt	Kunětice	11:00 hod.	300 Kč	220 Kč	750 Kč / pouze 1.7.- 31.8.
	Brozany	15:00 hod.	250 Kč	180 Kč	650 Kč
Pá	Srnojedy	15:30 hod.	250 Kč	180 Kč	650 Kč
So	Kunětice	11:00 a 15:30	300 Kč	220 Kč	750 Kč
Ne	Kunětice	11:00 hod.	300 Kč	220 Kč	750 Kč
	Brozany	16:00 hod.	250 Kč	190 Kč	650 Kč

Mladí Pardubáci přemýšleli o demokracii, město ocenilo jejich práci

V historickém sále pardubické radnice se sešli žáci základních škol, kteří se zapojili do literární a výtvarné soutěže na téma svobody a demokracie. Sedm nejlepších slohových prací a šestnáct výtvarných děl bylo oceněno krásnými cenami a diplomy jako poděkování za jejich aktivní přístup k tomuto zásadnímu tématu.

Soutěž o literární nebo výtvarný počin byla součástí širšího programu k 17.

listopadu, v jehož rámci se konaly i tři přednášky pro deváté ročníky pardubických základních škol. Zapojit se mohli deváťáci, kteří se zúčastnili některé z přednášek, a prostor dostaly i výtvarné obory uměleckých škol ve městě. Nakonec na pardubickou radnici dorazilo 25 skvělých literárních děl – od referátů přes úvahy až po povídky – a přibližně padesát výtvarných prací od dětí

ve věku 4 až 15 let z výtvarného oboru DDM BETA.

„Soutěž navazovala na cyklus přednášek na téma Demokracie v Kulturním domě Hronovická, kterých se účastnilo kolem 850 žáků z pardubických základních škol. Bylo skvělé vidět, s jakou kreativitou a zaujetím se děti zamýšlely nad hodnotami, které často považujeme za samozřejmé. Demokracie a svoboda však samozřejmostí nejsou. Práce deváťáků byly inspirativní, hluboké a plné emocí. Bylo velmi těžké vybrat ty nejlepší, a proto jsme nakonec ocenili více autorů, než jsme původně plánovali. Pevně věřím, že se nám podaří založit tradici a podobná setkání budeme moci organizovat i v dalších letech, děkuji nejenom dětem, ale i pedagogům, pamětníkům, odborníkům, ale i kolegům z úřadu, že je v tom podpořili,“ uvedl náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký.

Listopadové přednášky pro žáky devátých tříd moderovala novinářka Šárka Kuchtová z Paměti národa Východní Čechy. Zároveň byla členkou hodnoti-

cí komise a při slavnostním vyhlášení ocenila zaujetí žáků pro téma: „Svoboda není samozřejmost a její hodnota roste s tím, jak ji dokážeme chránit a předávat dál. Je důležité, aby si mladá generace uvědomovala její význam a rozuměla příběhům těch, kteří o ni museli bojovat. Právě jejich osudy mohou být největší inspirací pro to, abychom si svobody vážili a nikdy o ni nepřišli. Slohové práce byly různorodé a jedna hezčí než druhá, stejně tak práce výtvarné, kterých se ve třech věkových kategoriích sešly desítky. Za zmínku stojí vyspělé práce nejstarších výtvarníků, klobouk smekám taktéž před učiteli výtvarného oboru, kteří dokázali náročné téma vysvětlit nejmladším výtvarníkům. Jsem ráda za velmi pozitivní zpětnou vazbu od oceněných dětí i jejich učitelů a těším se na další ročník přednášek.“

Vítězné práce zůstávají v hledáčku odborníků – jak Krajská knihovna, tak Institut Paměti národa s nimi plánují dále pracovat a představit je veřejnosti formou výstavy nebo čtení příběhů.

Zelená brána v novém hávu

Rekonstrukce Zelené brány v Pardubicích, jednoho z nejvýznamnějších městských symbolů, pokračuje s respektem k historii. Památkáři divize Pozemních staveb společnosti Chládek a Tintěra Pardubice, kteří se na obnově tohoto historického objektu podílejí, se rozhodli pro unikátní vizuální přístup, který spojuje minulost s moderním designem.

„Historická dominanta Pardubic, která je pro obyvatele města i její návštěvníky jedním z hlavních symbolů, prochází důležitou obnovou, a my oceňujeme, že i v tomto procesu dostává prostor originalita a estetika. Rekonstrukce Zelené

brány probíhá s maximálním respektem k její historii. Neobvyklý způsob zakrytí stavby přináší nejen praktickou funkci, ale zároveň vnáší do centra Pardubic jedinečný vizuální prvek. Věříme, že tato forma provizorního zahalení podtrhne výjimečnost Zelené brány a zpříjemní pohled na rekonstruovanou památku. Děkuje všem, kteří se na tomto nápadu podíleli, a těšíme se, až bude naše brána opět v plné kráse sloužit veřejnosti,“ hodnotí primátor města Pardubic Jan Nadrchal.

Součástí rekonstrukce je i unikátní zakrytí věže, které tvoří originální ruční

perokresba ve stylu Mikoláše Alše, autora návrhu reliéfu na Zelené bráně z roku 1903. Tato koláž, která překrývá lešení, zobrazuje legendu o vzniku městského erbu, erb rodu Pernštejnů a podobiznu Viléma z Pernštejna, významného muže spojeného s rozvojem města. Zadní strana kresby, viditelná z Pernštýnského náměstí, odkazuje na osudový rok 1158 a bitvu u Milána, která měla zásadní význam pro českou historii.

„Zelená brána je pro Pardubice velmi důležitý historický symbol, a my jsme se rozhodli zachovat její krásu a charakter, a přitom ji obohatit o originální grafické

zpracování. Chceme, aby tento projekt rekonstrukce vzbudil nejen zájem místních obyvatel, ale i návštěvníků našeho města,“ říká Pavel Mužík, předseda představenstva společnosti Chládek a Tintěra Pardubice. „Věříme, že náš přístup, který nemá obdobu, přinese novou estetickou hodnotu a zároveň se bude respektovat historie Zelené brány.“

Součástí projektu jsou i bannery umístěné na oplocení, které přibližují významné milníky v historii Zelené brány. Okolující se mohou podívat na dobové fotografie a dozvědět se více o důležitosti tohoto památkového objektu.

Technické komplikace brzdí rekonstrukci Wonkova mostu

Termín ukončení rekonstrukce Wonkova mostu v Pardubicích se změnil. Stavěbní firma během prací narazila hned na několik technických problémů, které si vyžadají přeprojektování dílčích úkonů a jiná technická řešení, než bylo původně v plánu. Zhotovitel spolu se Správou a údržbou silnic Pardubického kraje dělají všechno pro to, aby zdržení

bylo co možná nejmenší. S otevřením mostu se ale nedá počítat v letošním roce.

Stavěbní firma má v současné době hotovou výměnu lan volného předpětí ve střední části mostu a odkryla ukotvení lan v bočních částech. Ukázalo se, že lana v bočních částech mostu jsou v úplně jiné poloze, než projekt předpo-

kládal, což se nedalo dopředu zjistit. Při bourání chodníků stavební firma zjistila také problémy s izolací mostu, která je zvlněná a kvůli tomu dochází k navlhnutí konstrukce.

Zhotovitel i objednatel dělají maximum pro to, aby zdržení bylo co možná nejmenší. I tak ale do rekonstrukce bohužel vstoupí zimní měsíce, kdy není

možné realizovat některé práce, zejména pokládku asfaltových směrů. O vývoji prací na mostě bude Pardubický kraj spolu se Správou a údržbou silnic i nadále transparentně informovat, stejně jako bude upřesňovat termíny.

Aktuální informace najdete také na webu wonkac.cz.

Zuzana Zinská, SÚS Pk

Čičák čeká proměna: odbahnění, nové tůně a zpevněné břehy

Město Pardubice pokračuje v revitalizaci slepého ramene řeky Labe známého jako Čičák, které se nachází v oblíbeném parku Na Špici. Cílem projektu je obnovit biologické funkce této vodní plochy, zvýšit rozmanitost zdejší fauny i flóry a nabídnout vhodnější podmínky pro život vodních organismů.

„Revitalizace Čičáku začala na podzim 2024 předáním staveniště, samotné práce byly zahájeny v únoru 2025 odstraněním keřů, náletových dřevin a invazivních stromů. Tyto péstební zásahy prosvětlyly lokalitu a připravily území na hlavní část projektu – odbahnění, které proběhne letos v září. Celý projekt bude dokončen do února 2026, přičemž město očekává reálné dokončení ještě letos, pokud to klimatické podmínky umožní,“ přiblížila náměstkyně primátora za životní prostředí Jiřina Klčová.

„Naším cílem je vrátit tomuto prostoru přírodní charakter a zároveň jej zpřístupnit pro život drobných živočichů, ryb i obojživelníků. Zlepšíme kyslíkové poměry v nádrži, odstraníme letité sedimenty a vytvoříme nové tůně,“ uvedla náměstkyně primátora pro životní prostředí Jiřina Klčová.

„Celková plocha revitalizace činí 7 305 m². Z toho 6 167 m² připadá na odtěžení sedimentu, jehož množství je odhadováno na 3 365 m³. Sedimenty budou ekologicky těženy ze dna a nakládány na loď, která je přepraví dočasně proti proudu Labe. Odtud budou přemístěny k dočasnému uskladnění na Hůrkách, v prostoru bývalých kasáren. Po vysušení budou využity na úpravu městské zeleně nebo uloženy na městských zemědělských pozemcích“ řekl náměstek primátora

zodpovědný za správu majetku města Jan Hrabal.

V západní části budou vybudovány dvě nové tůně o celkové ploše 245 m² s bahnitými mělčinami, které vytvoří ideální prostředí pro rozmnožování obojživelníků a ryb. Součástí projektu jsou i biotechnická opatření v okolí vodní plochy, stabilizace břehů a odstranění pobřežní vegetace v místě vyvážení sedimentu. „Celkové náklady dle smlouvy činí zhruba 10 milionů korun, přičemž město získalo na revitalizaci dotaci ve výši 7,6 milionů korun z Operačního programu Životní prostředí. Věříme, že revitalizace Čičáku bude dlouhodobým přínosem nejen pro místní ekosystém, ale i pro návštěvníky parku, kteří tuto část přírody budou moci pozorovat v její přirozenější podobě,“ dodal náměstek Hrabal.

Vznik vodní plochy Čičáku se datuje ke 20. letům minulého století, kdy při regulaci toku Labe vzniklo současné mrtvé rameno řeky. Nachází se v parku Na Špici, který město modernizovalo s využitím evropských dotací v roce 2014. Park Na Špici nabízí široké možnosti pro trávení volného času. K dispozici je multifunkční hřiště pro různé sportovní aktivity, ohniště pro příjemné večery s přáteli nebo rodinou, a moderní dětské hřiště, kde si děti mohou hrát a bavit se. Pro fanoušky fitness je zde street workout zóna, ideální pro osobnosti a zlepšení kondice. Každoročně se v parku koná akce Sportovní park Pardubice, devítidenní sportovní maraton, který nabízí rodinám možnost zapojit se do různých sportovních disciplín a aktivit.

Příprava nových 125 míst v mateřinkách je v plném proudu

Přístavba Mateřské školy Kamarád v Teplého ulici je v plném proudu. Dvojpodlažní budova se rozrůstá o čtyři nové třídy, každá pro dvacet pět dětí. Součástí stavebních úprav je také rekonstrukce šaten, skladů, umývárny a zázemí pro pedagogy. Navýšení počtu dětí si žádá také větší kuchyň, která je čerstvě v provozu.

„Podařila se částečná kolaudace, a od půlky dubna jsme ve školce zprovoznili a dokončili rozšířenou kuchyň, jejíž kapacita je nově navýšena pro 220 dětí a 30 pracovníků školky. Přístavba nového objektu pro 100 pardubických dětí od dvou let ze třetího školského spádového obvodu se nachází na východní části pozemku a navazuje právě na rozšířenou kuchyň, která má i kompletně nové a špičkové gastrovybavení. Věřím, že dětem bude jídlo z nové kuchyně chutnat,“ informuje I. náměstek primátora zodpovědný za školství a rozpočet města Jakub Rychtecký.

Rozšíření dukelské školky Kamarád bylo pro radnici nutností - třetí školský obvod se co do počtu obyvatel rozrostl a v lokalitě Dukly se do budoucna počítá s další výstavbou. „Touto strategickou školskou investicí za téměř 85 milionů korun navýšujeme kapacity pro rodiny bydlící od Opočinku přes Svítkov, Duklu, Višňovku po S. K. Neumanna či Nové Jesenčany. Od předání stavby je to, sportovní terminologií řečeno, sprint. Všichni děláme vše pro to, aby

nových sto míst bylo připraveno pro děti již pro školní rok 2025/2026. Děkuji všem rodičům a dětem ze stávajících tříd Mateřské školy Kamarád za pochopení a vstřícnost, ale také personálu školky a dodavatelům stavby za to, jak se nám společně daří probíhající investici koordinovat, abychom co nejméně omezovali provoz školky. Opravdu si toho vážím,“ říká Jakub Rychtecký s tím, že 65,5 milionu korun na rekonstrukci činí dotace, kterou bude město prostřednictvím ITI Hradecko-pardubické aglomerace čerpat z Integrovaného regionálního operačního programu. Povinný spolupodíl navíc ze státního rozpočtu činí 3,875 milionu korun.

V přístavované části aktuálně probíhá montáž rozvodů elektro, vzduchotechniky a zdravotně technických instalací, připravují se betonáže nosných prvků pro pokládku stropních panelů. „V nejbližších dnech nás čeká také fasáda u vstupu stávající části školky. Společně s architekty také upřesňujeme barevné řešení podlah a vnější vybavení našich prostor,“ jmenuje ředitelka mateřské školy Kamarád Petra Pecháčková s tím, že komunikace se stavbaři od dodavatele Marhold a zástupci zřizovatele probíhá na každodenní bázi.

Součástí investice je i úprava zahrady, venkovní prostor bude v další fázi obohacen o modulární buňky pro skladování hraček, lezeckou stěnu a kreslicí tabuli. Před

školou rovněž vznikne dostatečně velký prostor pro kryté stání jízdních kol a výrazně se zlepší bezpečnost při parkování zajištěním nového vjezdu a výjezdu.

Stavební ruch v Dražkovicích

Stavební ruch začal také v mateřské škole v Dražkovicích, kde staveniště převzal dodavatel, stavební firma Stavby-Eda, s.r.o., která vzešla z výběrového řízení. Město zde ve spolupráci s Dubany a Starými Jesenčany přistavuje jednu plnohodnotnou třídu.

„Současná kapacita školky je 39 dětí. Investiční náklady na přístavbu o novou třídu s kapacitou 25 míst, řešení požární bezpečnosti a doplnění zázemí zahrady o nové prvky činí 13,056 milionu korun, doba realizace je podle smlouvy 10 měsíců,“ shrnuje náměstek pro školství Jakub Rychtecký. Přístavba školky v Dražkovicích je výhodná pro město i obce Staré Jesenčany a Dubany, jejichž zastupitelstva se na spolupráci s pardubickou radnicí domluvila. Jde o ekonomicky i časově nejvýhodnější a nejrychlejší variantu, a to jak z pohledu investičních, tak provozních nákladů. Zřizovatelem mateřinky je a bude město, které se s obcemi dohodlo na vytvoření společného spádového školského obvodu. Fakticky to znamená, že dubanské a jesenčanské děti s trvalým pobytem ve svých obcích budou mít tuto školku

určenou pro podávání přihlášek u zápisu a nebudou mít důvod hlásit se do jiných pardubických mateřských škol.

„Dražkovicí škola nabízí rodinné prostředí, avšak z pohledu řady pardubických rodičů bydlících ve spádovém školském obvodu je tak trochu z ruky. Naopak pro dubanské a jesenčanské rodiče je to při cestě do krajského města za prací. Dohodli jsme se také, že 66 procent ceny přístavby zafinancují obce Dubany a Staré Jesenčany, zbytek Pardubice. Obce Dubany a Staré Jesenčany pak budou hradit výdaje spojené s provozem MŠ Dražkovice pro 25 dětí, stejně jako je tomu ze strany města v případě tříd pro pardubické děti,“ vysvětluje Rychtecký parametry dohod.

Spolupráci si pochvaluje i starostka obce Dubany. „Pokud bychom novou mateřskou školu stavěli sami, znamenalo by to výrazně vyšší investiční náklady. Například by bylo nutné vybudovat novou kuchyň a další zázemí. Shánět ředitelku a pedagogický i nepedagogický personál. Díky smlouvě však máme zajištěno minimálně deset let provozu jedné třídy pro naše občany s možností prodloužení,“ komentuje uzavřené dohody starostka obce Dubany Iva Kučerová. V případě základních škol má město smlouvu uzavřenou smlouvu se 14 obcemi, v případě mateřských škol se jedná o první příklad takové spádové spolupráce.

Město Pardubice opět ocenilo nejlepší pedagogy

Pedagogové mají největší zásluhu na kvalitě vzdělávání dětí, které je klíčem k rozvoji celé společnosti. Nejmladší generaci předávají nejen znalosti, ale také důležité životní hodnoty. Náročnost a záslužnost této profese si uvědomuje i pardubická radnice, a proto opět ocenila ty nejlepší za loňský rok, kteří se v oblasti vzdělávání mimořádně angažují – ať už využíváním inovativních metod, věnováním svého volného času žákům nebo dlouhodobým přínosem v oblasti školství.

„Vy jako učitelé nejen učíte, ale také formujete osobnosti dětí, pomáháte jim hledat cestu a rozvíjet jejich talent. Věnujete se profesi, která vyžaduje obrovskou dávku odbornosti, trpělivosti, empatie a kreativity. Jste těmi, kdo naslouchají, vedou a pomáhají překonávat překážky. Velmi si vážím každého pedagoga, který svou práci bere jako poslání a je pro žáky průvodcem a inspirací ve vzdělávání. Tento tradiční galavečer, který pořádáme vždy

v měsíci, kdy si připomínáme narození pedagoga Jana Amose Komenského, je symbolickým poděkováním za vaše nasazení v této náročné a odpovědné práci,“ poděkoval I. náměstek primátora města Pardubic pro školství Jakub Rychtecký.

Nominaci z pardubických mateřských a základních škol, domů dětí a mládeže a základních uměleckých škol získalo 40 nejlepších, kterým radnice poděkovala předáním pamětního listu, květinou a dárkovým balíčkem. Ředitelé organizací navrhovali pedagogy na ocenění na základě jejich přínosu k inovaci a kreativě ve vzdělávání, mimořádných činů, dlouhodobého vedení úspěšných olympiád a soutěží, organizace aktivit reprezentujících školu a zlepšování školního klimatu. „Dostat se do nejužšího výběru 40 z téměř dvou tisíc zaměstnanců v našich školách a vzdělávacích zařízeních je oceněním a skvělým vysvědčením jejich práce. Komise pro výchovu a vzdělávání rodinu pak ještě vybrala

sedmičku těch úplně nejlepších, kteří navíc obdrželi finanční odměnu od rady města. Poděkování si však zaslouží úplně všichni,“ vysvětlil Rychtecký.

„Jsem velmi rád, že můžeme poděkovat těm, kteří v této náročné profesi excelují a jsou vzorem pro své kolegy i studenty. Vzdělávání je základem úspěšné společnosti. Skvělý pedagog dokáže žáky nejen učit, ale také inspirovat a motivovat. Právě tyto učitelé pomáhají dětem nacházet svůj směr a rozvíjet svůj talent. Vybrat sedmičku nejlepších z nejlepších pro nás letos nebylo vůbec jednoduché. Hluboce se skláníme před prací celé top čtyřičky pardubických pedagogů, jež získali nominaci od svých ředitelů,“ vysvětlil předseda komise rady města pro výchovu, vzdělávání a rodinu František Němec, která o výběru těch nejlepších z nejlepších rozhodovala.

Ocenění pedagogové roku 2023/24

Ocenění nejlepších pedagogů za významný osobní přínos ve výchově a vzdělávání dětí a mládeže za školní rok 2023 - 2024 (text uvádí užívané „zažité“ názvy škol)

MgA. Lenka Šťastná, ZUŠ Havlíčkova

Mgr. Gabriela Zárubová, MŠ Zvoneček, Polabiny

Mgr. Kateřina Vodáková, ZŠ Benešovo náměstí

Mgr. Zuzana Příhodová, ZŠ npor. Eliáše

Mgr. Milan Quaiser, ZŠ Polabiny 1 - Družstevní

Mgr. Marie Neubauerová, ZŠ Waldorfská
Pavla Potočková, ZŠ Ohraženice

Radnice se rozhodla udělit ještě další čtyři významné ceny. Ocenění za dlouhodobý přínos ve vzdělávání získali tři ředitelé škol, neboť na tuto velmi náročnou manažerskou pozici jsou kladeny neustále větší a větší nároky – cenu letos získala Světlana Divecká ze ZŠ Josefa Ressla, Daniela Ročková ze ZŠ a MŠ Artura Krause a Alena Vavřínová z MŠ Pastelka.

Tradičně byla udělena i Cena náměstka primátora pro školství Jakuba Rychteckého, který se letos rozhodl udělit cenu osobnosti s mimořádným a celoživotním přínosem v oblasti výchovy a vzdělávání dětí a mládeže v Pardubicích, pedagožce Věře Kuncmanové ze ZŠ Štefánikova.

Po ocenění byli pedagogové odměněni také skvělou komedií v podání herců Východočeského divadla v Pardubicích Atomová kočička.

Ocenění nejlepších ředitelů za dlouhodobý osobní přínos ve výchově a vzdělávání dětí a mládeže za školní rok 2023 – 2024

PaedDr. Světlana Divecká, ZŠ Josefa Ressla
Mgr. Daniela Ročková, ZŠ a MŠ A. Krause
Bc. Alena Vavřínová, MŠ Pastelka Polabiny

Cena náměstka Jakuba Rychteckého za významný osobní přínos ve výchově a vzdělávání dětí a mládeže
PhDr. Věra Kuncmanová, ZŠ Štefánikova

Pardubice se připravují na Velikonoce

Pardubice se začaly obklopat velikonoční atmosférou. V průběhu dubna bude ve městě probíhat pestrý program plný tradic, umění a zábavy pro celou rodinu. Město chce připomenout a zachovat Velikonoce v tradiční podobě, ale také nabídnout nové a kreativní způsoby, jak si sváteční období užít.

„Velikonoce jsou v Pardubicích každoročně jednou z významných jarních událostí. Pozitivní zpětnou vazbu jsme měli na loňskou výzdobu na náměstí Republiky, kde jsme instalovali obří velikonoční vejce a slamené zajíce a místo se rázem stalo vyhledávaným fotokoutkem pro obyvatele města i jeho návštěvníky. Dvě vejce v obřím košíku tam najdete i letos. Výzdobu jsme se rozhodli ale ještě rozšířit do Tyršových sadů,“ zve na pardubickou novín-

ku - Velikonoční procházku náměstkyně primátora Pardubic Jiřiny Klíčové. „Tyršovy sady září barvami díky šesti obřím malovaným kraslicím, jejichž autory jsou profesionální i dětské výtvarníky z Galerie města Pardubic, Domu dětí a mládeže BETA, obou pardubických základních uměleckých škol, Východočeského divadla a ZŠ Staňkova. Děti z dvanácti pardubických základních škol zdobí kraslice a společně jimi ověsí připravené břízky v parku. Tyršovy sady se rozehrají barvami a nápady pardubických výtvarníků, dětí i učitelů a my věříme, že jejich práci obyvatelé města ocení a potěší,“ doplnila slova náměstkyně Kristýna Macková z oddělení kultury.

Kromě Tyršových sadů se velikonoční program odehraje na dalších místech. Východočeské muzeum připravuje Ve-

likonoční stezku a tematický program na pardubickém zámku. V Mázhause se otevře výstava o velikonočních tradicích a pověrách. Zájemci si mohou uplést pomlázku na workshopech s mistry košíkáři nebo se zapojit do interaktivní hry Hon na Moranu. „Letos jsme program opět rozšířili a nabídneme nejen velikonoční výstavy, ale i trhy, workshopy a spoustu dalších aktivit. Návštěvníci si mohou prohlédnout tradiční velikonoční výzdobu, naučit se plést pomlázku a budete připraveni na Velikonoční pondělí,“ říká ředitelka Turistického informačního centra Pardubice Miloslava Christová.

Velikonoce ve vzdělávacím centru SFÉRA nabídnou originální a kreativní způsoby, jak přivítat jaro. „Připravili jsme workshopy, kde si vlastnoručně upletete

pomlázku nebo vytvoříte jarní věnec. Pro děti jsme přichystali interaktivní programy plné kouzel a příběhů,“ láká na program Tereza Všečeková ze SFÉRY. „Jaro přivítáme také v rámci interaktivních programů pro děti plných kouzel a příběhů, nabídneme také možnost ušít si něco nového na sobotní krejčovně, aby vás nepokakal velikonoční beránek. A pokud vás zajímá, jak příroda využívá fotosyntézu k probouzení ze zimního spánku, určitě se zastavte v laboratoři přírodopisu.“

Vedle toho se mohou návštěvníci těšit na Velikonoce v Perníkové chaloupce, tradiční jarmarky, dílny v Památníku Zámeček nebo speciální velikonoční jízdy historickým vlakem a trolejbusem.

Podrobný program najdete na následující dvojstraně.

SKOČTE SI DO *Pardubic*

VELIKONOČNÍ PROCHÁZKA MĚSTEM

www.pardubice.eu/velikonoce

Pardubice

Obří malovaná vejce, kurzy pletení pomlázek a věnců, výstavy, hry a soutěže pro děti i procházka kolem kraslicemi a pentlemi ozdobených břízek! Takové jsou letošní Velikonoce v Pardubicích. Po celém městě na vás v dubnu čeká pestrý program plný tradic, kreativity i jarního veselí.

Lákadlem je jistě veliký pletený koš od samotného mistra košíkáře. Jeho dílo je doplněno dvěma malovanými vejci z dílny výtvarníků z Krajské knihovny v Pardubicích a proutěnými zajíčky. Sloužit bude jako zátiší pro fotografii na památku z velikonočních Pardubic.

Další obří malovaná vejce zdobí Tyršovy sady a letos jich je rovnou šest! O jejich výzdobu se postarali talentovaní výtvarníci z Galerie města Pardubic, Domu dětí a mládeže BETA Pardubice, Základní umělecké školy Pardubice – Polabiny, Základní umělecké školy Havlíčkova, Východočeského divadla Par-

dubice a Základní školy Staňkova. Děti z dvanácti pardubických základních škol také nazdobily kraslice, společně jimi ověsily připravené břízky v parku a Tyršovy sady se rozehrály barvami a nápady pardubických výtvarníků, dětí i učitelů. Přijďte se přesvědčit, jak se jim to povedlo!

Letos o Velikonocích vám nabídneme také výstavy, trhy a celou řadu workshopů, kde se mimo jiné naučíte plést pomlázky a budete připraveni na Velikonoční pondělí.

Užijte si velikonoční atmosféru v Pardubicích!

TYRŠOVY SADY

Velikonoční procházka | 5. 4. – 27. 4.

- Projděte se po parku a prohlédněte si šest nových obřích velikonočních vajec. Doplněny jsou velikonočními břízkami, které zdobí kraslice z rukou dětí z pardubických základních škol. Jako výchozí bod pro Velikonoční procházku doporučujeme zelený plácek na náměstí Republiky, kde uvidíte pletený koš s vejci a proutěnými zajíčky, který můžete využít jako fotopoint pro zaznamenání vaší velikonoční pohody v Pardubicích.

VÝCHODOČESKÉ MUZEUM PARDUBICE

Velikonoční stezka na valech | 17. 3. – 21. 4.

- Velikonoce a jaro jsou časem probouzející se přírody, tradice a pranostik, které se předávají po generacích. Přijďte si užít zábavnou Velikonoční stezku na zámeckých valech a objevte, co všechno k tomuto krásnému období patří! Čeká vás devět interaktivních stanovišť, kde si nejen vyzkoušíte své dovednosti a znalosti, ale také se dozvíte zajímavosti o velikonočních a jarních zvycích.

Velikonoce na zámku | 13. 4. | 10:00–17:00

- Přijďte si užít atmosféru předvelikonoční Květné neděle a objevte tradice spojené s těmito svátky! V zámeckém areálu na vás čeká pestrý program pro celou rodinu. Ochutnáte tradiční velikonoční pokrmy, poznáte zvyky a vyzkoušíte si lidová řemesla.
- Velikonoční trhy a ochutnávky dobrot, velikonoční dílny, zvířátka na zámku, kolotoč a dětský vláček na valech, Pardubická muzika.
- www.vcm.cz/navstivte-nas/akce/velikonoce-na-zamku-2025

VÝSTAVNÍ PROSTOR MÁZHAUS

Výstava Velikonoce, tradice a pověry 1. 4. – 4. 5.

- Návštěvníci si budou moci prohlédnout výstavu poučující o tradicích na jaře. Bude zde obrovská pomlázka, strom se stuhami, rodinka zajíčků, dílničky pro děti atd.

Výstava Morana a venkovské tradice duben–srpen | Šatlava

- Cena 40 Kč

Hra Hon na Moranu | do 4. 5. | Šatlava

- Hra pro děti. Hledání písmenek do tajenky.
- V ceně vstupu do Šatlavy.

Workshop Pletení pomlázky | 5. 4. 14:00–17:00

- Pod vedením košíkáře Tomáše Moravce.
- Cena 50 Kč

PAMÁTNÍK ZÁMEČEK

Velikonoční tvořivá dílna v Památníku Zámeček | 12. 4. | 10:00–16:00

- Děti i dospělí zveme na velikonoční dílnu, ze které se stává další tradiční akce Památníku Zámeček. Při vyrábění jarních a velikonočních dekorací opět využijeme běžně dostupné materiály a budeme dbát i na udržitelnost.

SFÉRA

Workshop věnce a pomlázky s Tomášem Moravcem | 6. 4. a 12. 4.

- Upleťte si pomlázku z čerstvého proutě nebo si vyrobte jarní věneček na dveře. Naučíte se tradiční techniky a odnesete si krásný velikonoční výrobek.

Velikonoce ve SFÉŘE: tvořte a vítajte jaro! duben | klasické víkendové programy SFÉRY s velikonoční tematikou

- Přivítejte jaro ve SFÉŘE originálně a kreativně! Čekají vás workshopy, kde si vlastnoručně upletete pomlázku nebo vytvoříte jarní věnec, interaktivní programy pro děti plné kouzel a příběhů a také možnost ušít si něco nového na sobotní krejčovně, aby vás nepokakal velikonoční beránek. A pokud vás zajímá, jak příroda využívá fotosyntézu k probouzení ze zimního spánku, určitě se zastavte v laboratoři přírodopisu.

APOLENKA

Velikonoční dílny | 12. 4. | 13:00

LUMPÁRIUM

Velikonoční diskotéka s animačním programem | 6. 4. | 15:00

PALÁC PARDUBICE

Velikonoce se Sylvanian Families | 18. 4.

- Na Velký pátek dorazí do obchodního centra Palác Pardubice oblíbený čokoládový králíček Freya a oříšková veverka Ralph ze Sylvanian Families. Kromě

milovaných postaviček se můžete těšit také na bohatý program pro celou rodinu, například animační program se spoustou soutěží a her, fotokoutek, kreativní velikonoční dílnu, výstavu i soutěž.

POHÁDKOVÁ ZAHRADA

Vítání jara v Pohádkové zahradě | 19. 4. 10:00–17:00

- Workshopy pro malé i velké – výroba ptačích záložek, létajících motýlků, jarních oveček a králíčků na velikonoční stůl.
- Jarní stezka v okolí Pohádkové zahrady – vhodné pro děti i dospělé. Dozvíte se mnoho zajímavého o naší přírodě a zvířátkách, které v ní žijí.
- Soutěžní stanoviště pro děti přímo v areálu Pohádkové zahrady.

PERNÍKOVÁ CHALOUPKA

Velikonoce v Perníkové chaloupce Pardubice 2025 | 19. 4. – 20. 4.

- Jarní lidové obyčeje a nápady, pečení velikonočních perníčků. Paní Ježibaba si pro návštěvníky Perníkové chaloupky připravila na letošní Velikonoce opravdový unikát! O Bílé sobotě budete mít možnost opět vidět Bílý perník! O žaludky návštěvníků Velikonoc v Perníkové chaloupce se postarají U všech čertů – útulna a občerstvovna. Místní gastronomickou specialitou, kterou osobně připravuje Červená Karkulka, jsou pečené holubi!

VELIKONOČNÍ VLAK | 18. 4.

- Z Pardubic do Hrochova Týnce a zpět. Vyjíždí se z Pardubice centrum, pokračuje se Pardubice hl. nádraží, Rosice nad Labem, Chrudim, Chrudim město a Hrochův Týnec. Jízdní řád může být ještě upraven.
- Pořádá Pardubický spolek historie železniční dopravy, více na www.pshzd.cz.

VELIKONOČNÍ TROLEJBUS | 21. 4.

- Pořádá Pardubický spolek historie železniční dopravy, více na www.pshzd.cz.

Ponechat rudoarmějce, nebo přemístit?

Paměť národa Východní Čechy organizuje 8. dubna ve 14 hodin v Sále Jana Kašpara v Pardubicích veřejnou debatu o ponechání/přemístění sochy rudoarmějce od kostela sv. Bartoloměje. Debatě budou předcházet přednášky osvětlující tuto problematiku. Sérii přednášek zahájí Mgr. Martin Strakoš z Ostravské univerzity na téma Politické umění 50. let. Pokračovat bude Mgr. Petr Placák z Ústavu totalitních režimů s přednáškou Osvobození Československa a pomníky Rudé armády. O osvobození Pardubic pohovoří Mgr. Jan Tetřev z Východočeského muzeum v Pardubicích. Následně jeho kolega PhDr. Jan Ivanega Ph.D. připomene obrazem i slovem, jak se proměnilo nám. Republiky ve 20. století a představí osobnost sochaře Josefa Malejovského. Řadu přednášek ukončí Mgr. Petr Mücke ze Státního okresního archivu Pardubice prezentací archivních záznamů dokumentujících vývoj sochy Stalin – Rudoarmějce. Od 18 hodin začne veřejná debata na téma přesunutí sochy Rudoarmějce z historického centra města. Předpokládaný konec 20:00. Vstup volný.

Šárka Kuchtová, Paměť národa

Výzva obyvatelům Bílého Předměstí

Východočeské muzeum v Pardubicích připravuje na následující léta několik projektů spojených s pardubickou čtvrtí Bílé Předměstí a žádá touto formou o pomoc místní obyvatelé. Zaujímá nás, jak se v této městské části dříve žilo, jak vypadaly vily a rodinné domy a kdo zde od konce 19. století bydlel.

Máte doma nějaké dobové snímky či pohlednice místních ulic a domů? Bydlíte, nebo jste v minulosti žili na pravém břehu Chrudimky mezi ulicemi Husova, Na Drážce a kapitána Jaroše? V tom případě se prosím ozvěte vedoucímu odborného úseku VČM Matěji Bekerovi na e-mail bekera@vcm.cz, případně na telefonním čísle 607 034 110.

Pardubický vinařský půlmaraton po devatenácté!

V sobotu 19. dubna se v centru Pardubic uskuteční 19. ročník Pardubického vinařského půlmaratonu, který bude opět Mistrovstvím ČR v půlmaratonu mužů a žen. Součástí akce budou i doprovodné závody.

Program:

9:00 – slavnostní zahájení u divadla
9:15 – Lidový běh Vaňka Vaňhy s Retia (dětí, školy, veřejnost)
10:15 – Český pohár PARA sportovců (handbike)
10:30 – Pohárový závod koloběžek
12:15 – KIEKERT desítka (10 km)
14:00 – Hlavní závod: Pardubický vinařský půlmaraton (21,1 km)

Hlavní závod, Pardubický vinařský půlmaraton na trati 21,1 km bude odstartován ve 14 hodin. Start tohoto závodu, jako závodů předchozích bude na Smetanově náměstí. Běžci budou nejprve absolvovat malý okruh v centru města po náměstí Republiky, přes třídu Míru, Masarykovo náměstí do ulice Sukova, přes náměstí Republiky do ulice Jahnova. Poté budou pokračovat do ulice Husova, Na Bukovině, přes Pospíšilovo náměstí ulicemi Sezemická, Bezdičkova, zpět na ulici Husova, přes ulici Věry Junkové do ulice Na okrouhlíku, Studánecká, Korkova, Gebauerova, Sakařova a Bubeníkova. V levém pruhu ulice Jahnova se vydají na ulici

ci Karla IV, Anenská, S.K. Neumanna, do ulice Svobody, Jana Palacha, 17. listopadu, Masarykovo náměstí a po ulici Sukova a Jahnova poběží do druhého kola půlmaratonu po stejné trase jako v kole prvním. Z důvodu uzavření Zelené brány tentokrát do cíle poběží z Jahnovy ulice do ulice Na Trísle a ulicí Anežky České, ulicí Pernštýnskou do cíle závodu na Pernštýnské náměstí. Akce ovlivní dopravu a parkování v centru města a přilehlých ulicích. Omezení platí od 7 do 17 hodin, v centru do 19 hodin. Na Pernštýnském náměstí budou po celý den probíhat doprovodné kulturní akce.

Vlastimil Král, pořadatel

Wood Carving: Umění, které rozhybe Pardubice

S příchodem jara začíná v Pardubicích rezonovat jedno jméno – Wood Carving. Město, které je známé především díky perníku a dostihům, letos poprvé zažije událost, která spojí sílu motorových pil s mistrovskou kreativitou. Na konci dubna se pardubické dostihové závodistiště promění v arénu nejlepších dřevosochařů z Česka i zahraničí. Ti během dvou dnů předvedou své umění přímo před očima diváků a vytvoří dechberoucí dřevěné skvosty.

Ale to není všechno! Rekordní soubor deseti řezbářů, kteří budou tvořit sochy na společném pódiu v limitu jedné hodiny, slibuje napínavou podívanou plnou adrenalinu. Mistrovství motorové pily v akci!

Wood Carving CUP ale není jen o sochách. Program festivalu nabídne bohaté možnosti, jak si užít víkend naplno – od kreativních workshopů se Sfěrou, přes ukázky řemesel až po možnost zakoupit si některé z unikátních děl.

Na své si přijdou díky bohatému programu všechny generace. Nejmenší návštěvníky zabaví program připravený pardubickými školkami a dětskými skupinami. Tvůrčí duše si vyzkouší řezbářské dílny nebo hobby-horsing včetně překážkových závodů. Milovníci adrenalinu se mohou těšit na střelbu ze vzduchovky, vrhání nožů a seker, lukostřelbu nebo výstup po pivních

přepravkách do výšky. Zkrátka, Wood Carving CUP 2025 přinese do Pardubic neopakovatelnou atmosféru a nezapomenutelné zážitky!

Díky akcím jako ECHO Wood Carving CUP a osobnostem, jako je dvojnásobný mistr světa Radek Smejkal, získává motorové řezbářství v Česku stále větší popularitu. Právě on stojí za pardubickým adventním andělem, který okouzluje celé město.

Přijďte se přesvědčit na vlastní oči, jak z obyčejného kusu dřeva vznikají jedinečné sochy. Ochutnávkou Vás čeká v Paláci Pardubice od již od 19. dubna 2025.

Petr Gross, pořadatel

Univerzita Pardubice chystá poprvé sraz absolventů

Historicky první Sraz absolventů chystá na sobotu 7. června Univerzita Pardubice. Letos slaví 75 let od vzniku vysoké školy, proto se rozhodla pozvat bývalé studující na setkání do kampusu i na jednotlivé fakulty v Pardubicích. Bohatý program nabídne kromě setkání spolužáků také novinky v kampusu nebo speciální menu v menze.

Absolventi se mohou už nyní registrovat na webu univerzity. Alma mater připravila pro své bývalé studující prohlídky kampusu a nových prostor, dárky pro registrované, fotokoutky pro skupiny spolužáků a samozřejmě také speciální programy na jednotlivých fakultách.

Registrace na sraz absolventů UPCE je k dispozici na webu: www.upce.cz/sraz-absolventu. Další informace už

registrovaní zájemci dostanou automaticky do e-mailu. Výhodou registrace je také to, že si absolventi mohou dopředu sestavit svůj den a rezervovat menu v univerzitní menze nebo jednotlivé aktivity.

Celá akce startuje v 10 hodin v aule univerzity a pokračuje společným dopoledním programem právě v aule, v univerzitní knihovně nebo na Katedře tělovýchovy a sportu. Otevřený bude univerzitní shop, který nabízí fakultní i univerzitní trička, mikiny a další upomínkové předměty. Na oběd si absolventi mohou zajít na vzpomínkové menu třeba na novou terasu vysokoškolské menzy, která pro ně speciálně uvaří, nebo mohou využít nabídky v bistroch a klubech v kampusu a okolí.

Odpoledne se odehrají speciální setkání na fakultách i mimo ně. Například absolventy Fakulty chemicko-technologické čeká předávání pamětních listin a společné setkání všech generací absolventů, Fakulta elektrotechniky a informatiky ukáže zájemcům nové laboratoře a třeba Fakulta filozofická své absolventy plánuje překvapit mimo jiné aktivitou Flash Talks – rozhovory mezi studenty a absolventy. Celý program v kampusu a na fakultách absolventi najdou na webu: www.upce.cz/program-srazu-absolventu.

Účastníci historického srazu mohou během dne i víkendu v Pardubicích zároveň navštívit i populární Aviatickou pouť nebo dorazit den předem a zavítat na folklórní festival Pernštýnská noc.

Martina Macková, UPCE

Diskuzní fórum

Privatizace bytů dostupnému bydlení nepomůže

Návrhy na rádobu „dostupné nájemní bydlení“ z dílny pardubické ODS logicky neměly šanci na úspěch a některá z opatření byla až groteskní. Vlajkovou lodí tohoto návrhu byl jednoznačný záměr privatizace stávajících městských bytů; tedy snížení počtu cenově dostupných nájemních bytů v Pardubicích, a zvyšování nájemného v městských bytech až na 90 procent mediánu toho tržního (přes 200 korun za metr čtvereční), a pak následně možná někdy výstavba nových bytů. Je tedy zřejmé, že by se řadě pardubických rodin, kteří nemají šanci dosáhnout na hypotéku, se situace fakticky výrazně zhoršila. Je dobře, že divoké návrhy z dílny ODS byly staženy. Žádnou privatizaci bytového fondu a zvyšování nájmů nedopustíme. Stávající nájemníci nemohou za to, že ODSka za rozprodání tisíce bytů pod cenou, nevracela a neinvestovala roky prodejů do bytového fondu prakticky nic. Doháníme dluhy minulosti. Vytvořili jsme Program rozvoje bydlení, kdy vracíme a investujeme minimálně 100 procent výnosů z ročních nájmů zpět do bytového fondu města. V letošním rozpočtu města jsme schválili na tyto investice 125 milionů korun. Mladým pracujícím lidem do třiceti let jsme pomohli 225 cenově dostupnými startovacími byty. Stovkami bytů pomáháme seniorům, rodinám nebo lidem s hendikepem.

V souladu se Strategií bydlení města jsme na zastupitelstvu představili záměry na výstavbu městských dostupných nájemních bytů v lokalitách Husova, K Polabinám, Hůrka a Masarykových kasáren. V těchto lokalitách máme plány na spolupráci se soukromým sektorem na projektech družstevního bydlení. Je zde prostor i pro komerční výstavbu. Jedině vyšší počet cenově dostupných bytů pomůže, ne další privatizace. Konečně se dostupné nájemní bydlení dostává do popředí zájmů i jiných politických klubů. Těším se na společný seminář pro zastupitele. Snad získáme pro výstavbu cenově dostupných nájemních a družstevních bytů podporu.

Jakub Rychtecký, náměstek primátora (Žijeme Pardubice)

Zachovejme most Červeňák ve stávající podobě

Most s názvem Červeňák spojující břehy Chrudimky mezi hřbitovem a přírodním parkem Červeňák je již několik let uzavřen nejen pro auta, ale i pro pěší a cyklisty. Podle některých posudků totiž není v dobrém technickém stavu.

Most Červeňák je třeba zachovat, a to z několika podstatných důvodů. Za prvé – chceme-li oživit břehy pardubických řek, tak mostů přes ně v logických místech není nikdy dost. Za druhé – most je na přirozené spojnici (přímce) mezi ulicí K židovskému

hřbitovu a přírodním parkem Červeňák. A tím třetím, možná nejdůležitějším, důvodem je „pardubické srdíčko“ – most je součástí historie našeho města a k Pardubicím patří; od roku 1911 sloužil občanům Pardubic v místě současného Prokopova mostu, od roku 1935 je na svém stávajícím místě.

Více než 110 let, to už je nějaká tradice. Byť nejde o objekt, který by byl kulturně technickou památkou, je to kus historie Pardubic. Město Pardubice jako vlastník tohoto mostu by mělo vyvinout maximální úsilí o jeho zachování na stejném místě a ve stávající podobě krásného ocelového mostu se středním obloukem. Návrhy na zbourání mostu z důvodu budoucí výstavby cyklostezky u jihovýchodního obchvatu či na jeho úplnou přestavbu do „unifikované, levné, moderní lávky“ jsou nepřijatelné. Zpracované statické posudky z předchozích let sice hovoří o vážném poškození, ale podle řady zkušených staticků lze most s provozem pěších a cyklistů opravit a zprovoznit s ne s příliš velkými náklady.

Vedení města by mělo zadat objektivní expertní technické a cenové posouzení možných variant opravy ocelových mostních konstrukcí mostu Červeňák s cílem využití mostu pro pěší a cyklisty.

Udělejme vše pro to, aby most Červeňák byl i pro budoucnost Pardubic zachován.

Karel Haas, zastupitel města (ODS)

Jako občan Pardubic, který rád cestuje, se mne sousedé často ptají, jak to vlastně vypadá letos na jaře s naším letištěm. Proč nejsou žádné lety a proč provoz utichnul? Důvod je jednoduchý. V těchto týdnech aktuálně probíhá velká a potřebná oprava vzletové a přistávací dráhy, kterou má na starost Armáda ČR. Mám radost z toho, že termín opravy se podařil kolegům z vedení města s vojáky domluvit tak, aby neohtrožil hlavní sezónu.

A nyní fakta. Uzavírka potrvá do 28.5. Hned od začátku června pak odstartují nejen pravidelné lety se společností Ryanair (do španělského Alicante, Girony a nově do Palma de Mallorca), ale také turistické charterové lety s cestovními kanceláři.

Letošní rok nám přinese dvě další novinky. Historicky poprvé budou charterové lety až do konce listopadu (v té době je u moře stále teplo). Rozšíří se také služby letištního terminálu. Přístavba druhého patra se v těchto týdnech rozběhla a během léta bychom měli využít nejen nový gate, ale také restaurace a obchody, jak je zvykem na podobných letištích v Evropě.

Martin Kolovratník, zastupitel města (ANO 2011)

Sezóna na Kuňce začíná!

Kunětická hora vstupuje do nové návštěvní sezony se dvěma novinkami. Tu první najdete v prohlídkovém okruhu Dušan Jurkovič, básník dřeva, a je jí znovunalezený obraz Mikoláše Alše „Kunětičtí hejtmané“. Známý český malíř se na počátku 20. století neváhal zapojit do aktivit na záchranu ohrožené památky. Obraz, za-

chyčující členy stolní společnosti od Střeských jako husitské hejtmany je originální vzpomínkou na jeden z mnoha pozoruhodných a někdy i úsměvných příběhů, které s sebou upřímné snahy o záchranu nesly. Druhou novinkou je rozšířená reedice knihy Kunětická hora od středověku po současnost. Kastelán Miloš Jiroušek

rozšířil kapitoly zaměřené na historii místa, na rozsáhlou rekonstrukci v první polovině 20. století a jsou zde navíc nově popsány provedené opravy a úpravy celého hradního areálu v posledních letech. Kromě tradičních prohlídek na vás bude čekat množství kulturních akcí: divadelní představení na malé i velké scéně pro dospělé

i pro děti, oblíbená Hradozámecká noc či Král na hradě, spojený s pasováním dětských návštěvníků na rytíře. Připravujeme rovněž promítání filmu Léto s Evženem, který se loni natáčel právě na Kunětické hoře. Letošní sezona skončí v sobotu 2. listopadu. Těšíme se na vás!

Miroslav Pecha, NPÚ Kunětická hora

Ocenění města Pardubic a hroby v péči města

Do 31. prosince mohou být podávány návrhy na udělení ocenění města Pardubic a na zřízení hrobu v péči města Pardubic. Návrh pro udělení ocenění města musí být písemný a obsahovat označení navrhovatele (jméno/název, adresa/sídlo, e-mail, telefon), jednoznačné označení navrhovaného (jméno, příjmení, titul, rok narození u fyzických osob a identifikační číslo u právnických osob, adresa/sídlo,

e-mail, telefon), druh navrhovaného ocenění a důkladné zdůvodnění návrhu. Město může udělit tři ocenění.

Čestné občanství – nejvyšší pocta, kterou může město Pardubice občanovi udělit. Uděluje se za mimořádné zásluhy. **Medaile města Pardubic** – je udělována za dlouhodobě významný přínos pro město Pardubice. Medailí může být oceněna jakákoliv činnost

ve všech oblastech lidského působení. **Čestné uznání** – je udělováno za činnost, která byla v daném kalendářním roce významným přínosem pro město.

Hrob v péči města Pardubic

„Hrob v péči města Pardubic“ je zvláštním projevem úcty statutárního města Pardubic zesnulým osobnostem, jejichž činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná

a jejichž hrobové místo na území města Pardubic vykazuje známky opuštěnosti.

Návrhy posílejte do 31. prosince 2025 Kateřině Snopkové, kancelář primátora, úsek vnějších vztahů, Magistrát města Pardubic, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice nebo e-mail: katerina.snopkova@mmp.cz. Informace a podmínky k zaslání návrhů najdete na www.pardubice.eu/oceneni-mesta.

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 13.4. GG zvenku: Eliška Perglerová: Ergot, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

do 1.6. Nové (n)emoce, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

do 25.5. Známi / Neznámi, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, výstava

do 27.4. Petr Hůza - Malé formy, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

do 27.4. Žitý sen Andyho Warhola, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

do 4.1. Exit 91 / Vykopávky, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 27.4. Jiří Toman: Město, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Lapidárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 1.6. Kovy v muzeu, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 31.8. Imaginárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 11.5. Jaromír Šimkuj a hosté, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

do 27.4. Jaromír Šimkuj: Drobné předobrazy, Knihovni centrum u Vokolků, výstava

do 21.4. Velikonoční stezka na valech pardubického zámku, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 10.4. David Těšínský: Hořící plíce planety, Divadlo 29 - Klub 29, výstava

do 17.5. Uloupené umění, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

5.4. 9:00 16:00 Spirála hojnosti & Kakao ceremonie, Ateliér Vladi Skřivánková

5.4. 9:45 13:00 IV. ročník turnaje hry Království, T-STRING Pardubice

5.4. 10:00 16:00 International Aikido Seminar with Andrzej Serafiński, Gymnázium Mozartova, aikido

5.4. 11:00 18:00 Pardubická arabeska 2025, ABC Klub, baletní soutěž ZUŠ Havlíčkova

5.4. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice - HBC Tygři Mladá Boleslav, Hokejbalové hřiště Svítkov - JTEKT aréna, hokejbal

5.4. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti

5.4. 13:00 17:00 Sobotní posezení v knihovně, Knihovna městského obvodu Pardubice III

5.4. 13:00 Sousedský bazárek (Swap), Palác Pardubice

5.4. 13:30 FK Pardubice Bohemians Praha 1905, CFG Arena - Stadion Arnošta Košťála, fotbal

5.4. 13:45 18:00 XII. ročník turnaje hry Ztracená města, T-STRING Pardubice

5.4. 14:00 Frankoscény, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo

5.4. 14:00 Pop face, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

5.4. 14:00 Tepna moderních Pardubic, Zámek Pardubice - sraz před pomníkem Jana Kašpara u železničního nádraží, netradiční prohlídka

5.4. 15:00 Play-off 2.ligy mužů: Tesla Pardubice - MS Brno, TJ Tesla Pardubice, stolní tenis

5.4. 15:00 Vernisáž výstavy III: Bodies of Dust | III: Těla prachu, Galerie města Pardubice (GAMPA)

5.4. 16:00 Grilování na Toulavce, U Toulavé pípy

5.4. 17:00 Edith Piaf, Aerobic Club, film

5.4. 18:00 BK KVIS Pardubice - NH Ostrava, Sportovní hala Dašická, basketbal

5.4. 18:00 Degustace Moravských vín, Vinotéka Víno Hruška

5.4. 18:30 Manka Lustigová & sorbitol drops: OddenkyLive, Galerie města Pardubice (GAMPA), přednáška

5.4. 19:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo

5.4. 19:00 Hudba Taylor Swift při svíčkách, Dům hudby, koncert

5.4. 19:00 Olívie, Divadlo Exil, divadlo

5.4. 20:00 Jessica Pavone (US) • Spinifex Maximus (NL/DE/GR/PT/US), Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

5.4. 20:00 Kateřina Marie Tichá & Bandjeez - Plamen turné, Music club Žlutý pes, koncert

5.4. 20:00 Metanol, Rissla a Decameron, Ponorka - hudební klub, koncert

5.4. 22:00 Fusion attack w/Keemond, Ramel, Amdman, Everything, koncert

6.4. 9:00 16:00 Malování kávou - voňavý zážitek, Ateliér Vladi Skřivánková, workshop

6.4. 9:00 Nejen Čtení - O velikonočním zajíčkovi, Sluníčko - Centrum pro rodinu, akce pro děti

6.4. 10:00 Pohyb v obrazech ~ taneční dílny, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

6.4. 18:30 Filmové melodie a Queen v Pardubicích, Evangelický kostel, koncert

7.4. 18:30 Aznavour, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

7.4. 19:00 Bonsoir, Good Season!, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, koncert

7.4. 19:00 Cello světově, Dům hudby, koncert

7.4. 19:00 Dokud nás milenky nerozdělí, Východočeské divadlo, divadlo

7.4. 19:00 La Reine, Divadlo 29 - Klub 29 - malá scéna Divadla 29, film

8.4. 10:00 S čerty nejsou žerty, Východočeské divadlo, divadlo

8.4. 14:00 17:00 Jarní bazar, Centrum Kosatec

- 8.4. 17:00 Architektura a vlastní bydlení v meziválečné Plzni, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 8.4. 19:00 Blázinec boží, Východočeské divadlo, divadlo
- 8.4. 20:00 420people: Why things go wrong, Divadlo 29 - Sál divadla, divadlo
- 9.4. 9:00 Modelínování - Jaro, Sluníčko - Centrum pro rodinu, akce pro děti
- 9.4. 10:00 Rodinná středa: Vesmírné hlubiny a písčité duny, Galerie města Pardubic (GAMPA), workshop
- 9.4. 10:00 Setkání rodičů s dětmi, Farní sbor československé církve evangelické
- 9.4. 10:00 Čmáranky - Velikonoční přáníčka, Sluníčko - Centrum pro rodinu, akce pro děti
- 9.4. 15:00 Velikonoční tvoření, Café Robinson, akce pro děti
- 9.4. 16:00 19:00 Hry na hrdiny Svitky hrdinů, Krajská knihovna v Pardubicích
- 9.4. 16:00 Jak voní dřevo, Vzdělávací centrum Sféra, vzdělávací program
- 9.4. 16:30 Modelínování - Jaro, Sluníčko - Centrum pro rodinu, akce pro děti
- 9.4. 17:00 Meet up 21, Westie coffee
- 9.4. 17:00 Přebor ČR jednotlivců, Plochodrážní stadion
- 9.4. 17:00 Východní pobřeží USA a Velká jezera, Archa - Sbor Církve bratrské, přednáška
- 9.4. 18:00 Poznejte míchu, Vzdělávací centrum Sféra, vzdělávací program
- 9.4. 18:00 Čím žily Pardubice před 30ti roky, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, film
- 9.4. 18:30 Andy Warhol - Americký sen, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film
- 9.4. 19:00 Cello světově, Dům hudby, koncert
- 9.4. 19:00 Petr Hapka a jeho potměšilí hosté, Východočeské divadlo, koncert
- 9.4. 19:00 Svatá noc / Josef a Marie, Divadlo Exil, divadlo
- 9.4. 20:00 Karaoke Night, Everything
- 10.4. 16:00 Smyslohrátky - Život na farmě, Sluníčko - Centrum pro rodinu, akce pro děti
- 10.4. 17:00 Pardubické kritérium, třída Míru, cyklistika
- 10.4. 18:00 Svět jeskyní a propastí, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 10.4. 19:00 Folk Stones a Jana P.S., Doli Klub, koncert
- 10.4. 19:00 Protokol, Východočeské divadlo, divadlo
- 10.4. 19:00 Slam Poetry Pardubice - Filipitch, Matěj, Katuna, Lef ad., Everything
- 10.4. 19:45 Noty a slova Jazz me - The Factory band & hosté, Road Cafe, koncert
- 11.4. 10.5. Hynek Bařák: Dekáda, Divadlo 29 - Klub 29, výstava
- 11.4. 10:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo
- 11.4. 10:00 Seniorský pátek: Ruce v hlíně, Galerie města Pardubic (GAMPA)
- 11.4. 15:00 19:00 Kurz laické první pomoci pro širokou veřejnost, Centrum péče o zdraví
- 11.4. 18:00 2. narozeniny, Everything
- 11.4. 18:00 Poezie pod klenbou, Knihovni centrum u Vokolků
- 11.4. 18:30 Vernisáž výstavy Hynek Bařák: Dekáda, Divadlo 29 - Klub 29
- 11.4. 19:00 Dan Bárta & Illustratosphere, Dům hudby, koncert
- 11.4. 19:00 HBC Svítkov Stars Pardubice - HBC Kladno, Hokejbalové hřiště Svítkov - JTEKT aréna, hokejbal
- 11.4. 19:00 MB Komplex, Doli Klub, koncert
- 11.4. 19:00 Paletáci: Improshow, Divadlo Exil
- 11.4. 19:00 Večer pro Karla Kryla, Ponorka - hudební klub, koncert
- 11.4. 19:00 Zřít do tmy [oidipus], Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 11.4. 20:00 Krucipůsk, Music club Žlutý pes, koncert
- 11.4. 20:00 Mama Mbaye + Faly Faye j.h., Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

- 12.4. 9:00 18:00 Velikonoční jarmark v Ohrazenicích, Plavecké centrum Oceán Pardubice
- 12.4. 10:00 16:00 Celiak Food Festival 2025, Dům kultury Dukla
- 12.4. 10:00 17:30 Celodenní kurz: Klaunem na jeden den, Ekocentrum Paleta
- 12.4. 10:00 Velikonoční pohádka, Dům dětí a mládeže Beta - odloučené pracoviště Dubina, akce pro děti
- 12.4. 10:00 16:00 Velikonoční tvořivá dílna v Památníku Zámeček Pardubice, Památník Zámeček Pardubice
- 12.4. 10:15 FK Pardubice B TJ Sokol Živanice, Areál Pod Vinicí, fotbal
- 12.4. 10:30 Komentovaná prohlídka výstavy Žitý sen Andyho Warhola s kurátorkou, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 12.4. 12:30 18:00 Beach Boys Bounce Aloha!, Congress Centre Pardubice, koncert
- 12.4. 13:00 HBC Pardubice - HBC Hradec Králové 1988, HBC Pardubice aréna, hokejbal
- 12.4. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti
- 12.4. 14:00 Komentovaná prohlídka výstavy Žitý sen Andyho Warhola s kurátorkou, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 12.4. 18:00 Latino Dance Night II - Pardubice Dance, Restaurant Fregata, tanec
- 12.4. 18:00 Raven's Agony | Death's Embrace Night 2025, Ponorka - hudební klub, koncert
- 12.4. 19:00 Vzpomínky na T., Východočeské divadlo, divadlo
- 12.4. 20:00 UDG & Xindl X - Zase spolu tour 2025, Music club Žlutý pes, koncert
- 13.4. 9:00 Uklidíme Červeňák, Sraz účastníků je u mostu Zeleňák
- 13.4. 10:00 17:00 Velikonoce na zámku v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, tradiční vítání jara
- 13.4. 11:30 Jarní cena Pardubického závodistiště, Dostihové závodistiště Pardubice, dostihy
- 13.4. 15:00 a 18:00 Ladislav Zibura Dvě cesty do džungle, Východočeské divadlo, přednáška
- 13.4. 15:00 Tvůrčí neděle: Hvězdný prach, Galerie města Pardubic (GAMPA), akce pro děti
- 13.4. 19:00 Jarní koncert JK Bandu, Kulturní dům Hronovická
- 13.4. 19:00 Poutníci do Lhasy, Divadlo Exil, divadlo

- 14.4. 17:00 Bez koláčů není práce Úvod do makroekonomie, Divadlo 29 - Klub 29 - malá scéna Divadla 29, přednáška
- 14.4. 18:30 Držím krok s AI, Vzdělávací centrum Sféra - IT/VR, 5.poschodí, dveře č. 5.12, vzdělávací program
- 14.4. 18:30 V kuchyni, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 14.4. 19:00 Pan Halpern a pan Johnson, Východočeské divadlo, divadlo
- 14.4. 19:00 Pardubická muzika - Josef Vejvoda "80", Dům hudby, koncert
- 14.4. 19:00 Útulek, Divadlo Exil, divadlo
- 15.4. 10:30 Andy Warhol, život a dílo, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška
- 15.4. 16:30 Zážitkový seminář - Agrese je ok, Rodinné centrum Kulihrášek, přednáška
- 15.4. 17:00 Andy Warhol, život a dílo, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška
- 15.4. 17:00 Mezi luxusem a bídou aneb „Utopie bytové kultury“, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 15.4. 18:00 Pjér la Šé'z - Vychovávat děti?, Dům techniky, přednáška
- 15.4. 19:00 Roztančené poklady české hudby, Východočeské divadlo, koncert
- 16.4. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2025, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory
- 16.4. 16:00 AVČ Klasická jóga mezi knižními klasiky, Krajská knihovna v Pardubicích - univerzální sál
- 16.4. 16:00 Jak voní dřevo, Vzdělávací centrum Sféra, vzdělávací program
- 16.4. 17:00 Velikonoční koncert klávesového oddělení, ZUŠ Havlíčkova
- 16.4. 18:00 Tanec v rodném domě, Východočeské divadlo, divadlo
- 16.4. 19:00 Ani o den dýl!, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 16.4. 19:00 Dobytí severního pólu, Doli Klub, divadlo
- 16.4. 19:00 Noc světových muzikálů, Ideon, koncert
- 16.4. 19:00 Offcity architekti: Architekti radí (?) / David Tichý, Divadlo 29, přednáška
- 17.4. 13:00 Zelený čtvrtek, U Toulavé pípy
- 17.4. 19:00 Bláznivé nůžky, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 17.4. 19:00 21:00 Prof. MUDr. Vladimír Beneš: Co umí mozek (a co umíme my), Kulturní dům Hronovická, přednáška
- 17.4. 20:00 Květy, Divadlo 29 - Sál divadla, koncert
- 18.4. 9:55 13:00 Velikonoční vlak do Hrochova Týnce, Pardubice - Rosice nad Labem - nádraží
- 18.4. 14:00 HBC Svítkov Stars Pardubice - TJ Snack Dobřany, Hokejbalové hřiště Svítkov - JTEKT aréna, hokejbal
- 18.4. 17:00 Wotazník - Poprvé Tour '25, Ponorka - hudební klub, koncert
- 18.4. 19:00 Chyťte Chaplina!, Východočeské divadlo, divadlo
- 18.4. 19:30 Zakázaný ovoce & Tragedis - 20 LET TOUR, Music club Žlutý pes, koncert
- 18.4. 22:00 Evolution Sounds, Everything, koncert
- 19.4. Pardubický vinařský půlmaraton, Pernštýnské náměstí, běh městem
- 19.4. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro děti
- 19.4. 13:00 Mistrovství Evropy juniorů do 19 let - Semifinále 1, Plochodrážní stadion
- 19.4. 16:00 FK Pardubice AC Sparta Praha, CFG Arena - Stadion Arnošta Košťála, fotbal
- 19.4. 18:00 Protokol, Východočeské divadlo, divadlo
- 19.4. 18:30 Safe Exit / Časovač / Kule, Ponorka - hudební klub, koncert
- 19.4. 20:00 Bára Basiková & Pačess, Ybca, Music club Žlutý pes, koncert
- 19.4. 22:00 Retro Party w/ DJ Jerry Jezz, Everything, koncert
- 20.4. 20:00 Arakain & Alkehol - A + A Tour 2025, ABC Klub, koncert
- 21.4. 10:00 14:00 Velikonoční trolejbus, Pardubice - Rosice nad Labem, Jízdy historického trolejbusu s doprovodem zájce
- 22.4. 17:00 Velikonoční koncert dechového oddělení, Dům hudby
- 22.4. 17:00 Zahrady u vil, jako součást soukromého obydlí vyšší střední třídy, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 22.4. 18:00 Kdo je tady ředitel?, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.4. 19:00 Trio Auric Pardubické hudební jaro, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, koncert
- 22.4. 20:00 SCS Super Trio (Štveráček / Charette / Šoltis) (CZ/US/SK), Divadlo 29 - Sál divadla, koncert
- 23.4. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2025, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory
- 23.4. 9:00 Smyslohrátky - Den Země, Sluníčko - Centrum pro rodinu, akce pro děti
- 23.4. 10:00 Chytrý telefon jako klíč ke zdraví a bezpečí, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 23.4. 10:00 Setkání rodičů s dětmi, Farní sbor českobratrské církve evangelické
- 23.4. 10:30 Komentovaná prohlídka výstavy Žitý sen Andyho Warhola s kurátorkou, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 23.4. 14:00 17:00 Opékání buřtů, Centrum Kosatec
- 23.4. 16:30 Smyslohrátky - Probuzení zvířátek a Velikonoce, Rodinné centrum Kulihrášek
- 23.4. 17:00 Gastro workshop ~Tofu umění~, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 23.4. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Žitý sen Andyho Warhola s kurátorkou, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 23.4. 17:00 Ostrovy Mallorca a Menorca, Archa - Sbor Církve bratrské, přednáška
- 23.4. 18:00 Cestopisné putování po Číně, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, přednáška
- 23.4. 19:00 AutoInterview!, Dům kultury Dukla, divadlo
- 23.4. 19:00 Kafkova abeceda, Východočeské divadlo - Poedium v klubu
- 23.4. 19:00 Trdlo, Doli Klub, koncert
- 24.4. 10:30 Od Leonarda ke Goyovi / Rembrandt Harmenszoon Van Rijn, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška
- 24.4. 17:00 Od Leonarda ke Goyovi / Rembrandt Harmenszoon Van Rijn, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 24.4. 18:00 Blázelec boží, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.4. 18:00 Komentovaná procházka výstavou III: Těla prachu, Galerie města Pardubic (GAMPA), komentovaná procházka
- 24.4. 18:00 Speed Dating, Bílej Kocouř
- 24.4. 19:00 Barocco sempre giovane: D. Šostakovič a F. Schubert, Hudební sál Radnice, koncert

24.4. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

24.4. 20:00 Straightline, Jet8, Music club Žlutý pes, koncert

25.4. 8:30 a 10:00 Vejce vejci aneb jurodiví dinosauři, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

25.4. 10:00 Velká bankovní loupež, Východočeské divadlo, divadlo

25.4. 10:30 Od Leonarda ke Goyovi / Rembrandt Harmenszoon Van Rijn, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

25.4. 16:30 18:30 Kerapátky, Dům dětí a mládeže Alfa Pardubice

25.4. 19:00 Citron - Turné Síla Návratů 2025, ABC Klub, koncert

25.4. 19:00 Cloory & Černý Ledňáček, Everything, koncert

25.4. 19:00 Kruh & Kozub Přeježděný vztah Tour, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

25.4. 19:00 Pan Kaplan má třídu rád, Východočeské divadlo, divadlo

25.4. 19:00 Quiz v divadle, Divadlo Exil

25.4. 19:30 Oslavy Metalu 2025 - Kryptor & Iras, Ponorka - hudební klub, koncert

25.4. 20:00 Noty a slova Jazz me - Alice Rain & Mad Pauze, Road Cafe, koncert

25.4. 20:00 Vesna - Muzika Slavica 2025, Music club Žlutý pes, koncert

25.4. 20:00 post-hudba • Lichnovský, Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

26.4. 27.4. Echo Woodcarving Cup 2025, Dostihové závodiště Pardubice, řezání dřevěných soch motorovou pilou

26.4. 9:00 Kamishibai divadélko aneb druhá šance pro krabice, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti

26.4. 10:00 Čarování s pohádkou, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti

26.4. 10:15 FK Pardubice B - FK Jablonec B, Areál Pod Vinicí, fotbal

26.4. 10:30 Andiamo in Italia! (Jedeme do Itálie), Dům hudby, koncert

26.4. 10:30 Komentovaná prohlídka výstavy Žitý sen Andyho Warhola s kurátorkou, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

26.4. 11:30 13:30 Kamishibai divadélko aneb druhá šance pro krabice, Krajská knihovna v Pardubicích - univerzální sál, divadlo

26.4. 13:00 Foshna Fest #2, Skatepark Pardubice

26.4. 13:00 Komentovaná prohlídka Bílé Předměstí pardubická Ořechovka, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

26.4. 14:00 Komentovaná prohlídka výstavy Žitý sen Andyho Warhola s kurátorkou, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

26.4. 15:00 Vejce vejci aneb jurodiví dinosauři, Východočeské divadlo - Malá scéna ve dvoře, divadlo

26.4. 17:00 Festival menšinových žánrů, Doli Klub

26.4. 18:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo

26.4. 19:00 Nikolas Put - vzpomínkový koncert na Karla Gotta, Dům kultury Dukla, koncert

26.4. 20:00 Mňága a Žďorp, Music club Žlutý pes, koncert

26.4. 21:00 Parta 77 + Green Day Bros., Ponorka - hudební klub, koncert

26.4. 21:00 Raego, ABC Klub, koncert

26.4. 22:00 Foshna Fest #2 afterparty, Everything, koncert

27.4. 10:00 Damúza: Moment!, Divadlo 29, divadlo

27.4. 13:00 Dětský den v divadle, Východočeské divadlo, akce pro děti

27.4. 14:00 Dernisáž výstavy Žitý sen Andyho Warhola, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška

27.4. 14:00 Imaginárium s Matějem Formanem, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

27.4. 14:00 17:00 Pop otisk, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

27.4. 16:00 a 18:00 Pověsti z Pardubic, Kulturní dům Hronovická, DFS Perníček, ZUŠ Havlíčkova

27.4. 19:00 Já je někdo jiný, Divadlo Exil, divadlo

27.4. 19:00 Noční spoje, Východočeské divadlo, divadlo

28.4. 17:00 Křesťanská základní škola Noe pro seniory, Archa - Sbor Církve bratrské

28.4. 18:30 Hammarskjöld - Boj za mír, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

28.4. 19:00 Dobře rozehraná partie, Východočeské divadlo, divadlo

od 29.4. Martin Veselý: Struktury, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

29.4. 17:00 Macramé závěsy na květináče s Lucie Aestra, Aroma Cabinet

29.4. 17:00 Pardubická vilová čtvrť Za vodou, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

29.4. 18:00 Benefiční koncert pro Adopci na dálku, Kostel sv. Jana Křtitele

29.4. 19:00 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo

29.4. 19:00 Patetická, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, koncert

30.4. 9:00 Bücherwurm 2025, Divadlo 29

30.4. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2025, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška

30.4. 10:00 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo

30.4. 16:00 Čarodějnice ve Žlutáku, Music club Žlutý pes

30.4. 17:00 Polabinské čarodějnice, Pardubické letní kino Rebel

30.4. 17:00 Slet čarodějnic na Dubině, centrální park Dubina, před ZŠ

30.4. 18:00 Drumcity - Pardubické čarodějnice, Ponorka - hudební klub, koncert

30.4. 20:00 Kali & Peter Pann, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

30.4. 20:00 Smeykal & Slovák: Prožít krásu, Divadlo 29 - Sál divadla, koncert

30.4. 22:00 80's 90's & Millenium W/ Linkinč, Everything, koncert

1.5. 19:00 David Deyl - Májový koncert, Východočeské divadlo, koncert

2.5. 20:00 Steve Sniff + Skardu + Pawlie Poizn + další, Music club Žlutý pes, koncert

Turistické informační centrum
www.pardubice.eu/turista, mobil 775 068 390,
e-mail: info@ticpardubice.cz

Pardubice

Cestou k modernímu městu – nový seriál muzea o architektuře

Radnice jako manifest rozvoje Pardubic

Radnice během dokončovacích prací na snímku Josefa Pírky, 1894. Foto: archiv VČM.

Pardubická radnice představuje jednu z nejvýznamnějších staveb vzniklých ve městě na konci 19. století. Obec ji postavila mezi lety 1893 a 1895 podle návrhu architekta Jana Vejrycha. Pro stavbu nové radnice měla praktické i reprezentativní důvody.

S myšlenkou na novou radnici přišli radní již koncem 80. let 19. století. Starší barokní objekt přestával vyhovovat potřebám rychle se rozvíjejícího města a nové sídlo městské správy mělo lépe odpovídat požadavkům na rostoucí úřední provoz. Město hledalo způsob, jak efektivně sloučit potřeby městských

i státních institucí, jako byl soud, berní úřad či městská spořitelna. Potřebovaly nové prostory. V roce 1891 proto městská rada iniciovala přípravu projektu obecního domu, který měl všechny tyto funkce spojit. Klíčovou postavou přípravy byl inženýr Karel Kotten, který přišel s myšlenkou rozšířit staveniště o další domy na Wernerově nábřeží a získat tak dostatečně velký prostor pro víceúčelovou budovu. Radní souhlasili s investicí přibližně 140 000 zlatých, kterou hodlali splácet i z uvažovaných budoucích příjmů z nájmu státních úřadů.

V soutěži na návrh radnice, která proběhla v roce 1892, zvítězil pražský architekt Jan Vejrych. Jeho návrh spojoval požadavky na důstojnou reprezentaci města s funkčním řešením vnitřních prostor. Pro Vejrycha to nebyla první zkušenost s podobnými projekty – již předtím navrhl radnice v Kladně a Kolíně. Jeho pardubický projekt však výrazně převyšoval ostatní svou komplexností.

Stavba radnice začala pod vedením stavitelů Václava Kašpara a Antonína Manycha na podzim roku 1892 demolici starých barokních domů. Výstavbu dokončili do podzimu 1894. Stavbu komplikoval svažité terén mezi náměstím a nábřežím. Vejrych tento problém vyřešil návrhem čtyřkřídlé budovy s prostorným nádvořím, které vytváří přirozený přechod mezi oběma výškovými úrovněmi. Budova se obrací k okolí dvěma různými tvářemi. Hlavní průčelí na Pernštýnském náměstí je bohatě zdobené, s dominantní dvojicí věží a sgrafitovou výzdobou. Malby Karla Ludvíka Klusáčka symbolizují občanské ctnosti jako svornost, poctivost a nezištnost. Zadní průčelí na Wernerově nábřeží je jednodušší, i zde ale najdeme sgrafitové motivy spojené s kulturou. To proto, že v traktu měla sídlit Měšťanská beseda, přední kulturní spolek Pardubic.

Interiéry radnice Vejrych řešil vesměs jako dvojtrakty kanceláří a chodby, což

umožňuje dobré osvětlení místností. Většina kanceláří obíhá kolem centrálního nádvoří. Výrazným prvkem je jednací sál zastupitelstva. Původní plán počítal s výzdobou freskami znázorňujícími významné události z historie Pardubic, jako například přivítání krále Vladislava Vilémem z Pernštejna. Z finančních důvodů však tyto návrhy nebyly realizovány, a výzdoba se nakonec omezila na symbolické alegorie Vlasti a Obce, opět z Klusáckovy palety. Jan Vejrych zde dokázal uplatnit svou zkušenost a smysl pro detail, který se projevuje nejen v celkovém pojetí budovy, ale i v mnoha uměleckořemeslných prvcích, jako jsou dekorativní zábradlí nebo postava rytíře na střeše.

Nová radnice se od počátku stala předmětem kritiky i obdivu. Mnozí litovali demolice původní barokní radnice, kterou pokládali za cennou součást historického rázu města. Kritici také poukazovali na to, že nová stavba svou monumentalitou narušuje proporce Pernštýnského náměstí. Na druhé straně byla radnice oslavována jako výraz sebevědomí moderního českého města.

Více si o architektuře a urbanismu Pardubic z let 1882 až 1945 přečtete v publikaci Cesta k modernímu městu (ke koupi na pokladně a v e-shopu VČM).

Jan Ivanega, historik

Východočeské muzeum - Zámek Pardubice

Vítání ptačího zpěvu a Velikonoce na zámku

Zajímá vás, jaký pěvec vás ráno budí svým zpěvem? Vydejte se v sobotu 3. května na muzejní ornitologickou vycházku Vítání ptačího zpěvu, která vede pardubickými parky podél Chrudimky k bývalému vojenskému cvičišti Červe-

ňák. Začíná v sedm hodin ráno u brány Zámku Pardubice. Čeká vás pozorování a určování ptáků podle zpěvu a za vhodného počasí i ukázka odchytu a kroužkování ptáků.

Rezervace na praus@vcm.cz.

Velikonoce na zámku

Přijďte si užít jarní atmosféru a velikonoční tradice na zámek! V neděli 13. dubna vás čeká pestrý program s tradičními pokrmy, řemesly a tvořivými dílnami pro celou rodinu. Na malé ná-

dvoří zavítá Pardubická muzika a děti i dospělí si mohou projít interaktivní velikonoční stezku na valech. Těšit se můžete i na setkání s hospodářskými zvířaty. Kompletní velikonoční nabídku najdete na straně 8 a 9.

Archeologové objevili u Zelené brány pozůstatky středověké ulice, na nádvoří zámku gotickou zeď

Archeologický průzkum v Pardubicích přinesl jedinečné nálezy, které rozšiřují poznání o středověké podobě města. Při výkopech v Zelenobranské ulici odhalili archeologové Východočeského muzea vrstvu hatě ze 14. století, která sloužila ke zpevnění cest. Hatě tvořily příčné kladené kuláče a větve doplněné říčním štěrkem, což pomáhalo překonávat bahnitý terén. Tento objev je dokladem podoby povrchu ulic či náměstí ve 14.

století, před příchodem rodu Pernštejnů. Výzkum také potvrdil, že brána byla postavena v již vybudovaném obranném příkopu, který obepínal tehdejší město. Další významný objev přinesla rekonstrukce hospodářských budov a nádvoří Zámku Pardubice. Archeologové zde narazili na metr širokou kamennou zeď z 15. století, která mohla patřit hospodářské stavbě nebo jiné konstrukci. Zeď byla založena do vrstvy spaleniště, které

vzniklo po rozsáhlém požáru ve 14. století. Z této doby se však nedochovaly žádné písemné zmínky. Mezi nalezenými gotickými cihlami objevili archeologové otisky zvířecích tlapek, což svědčí o tehdejších způsobu výroby stavebních materiálů. Výzkum potvrdil existenci návrší, na němž byl vystavěn nejstarší hrad. Před ním se ve 14. a 15. století rozkládalo předhradí s hrázďenými patrovými domy, které tvořily část městského prostoru

ještě před přestavbou Pardubic v pernštejnské éře. Nové nálezy pomáhají lépe pochopit vývoj města a jeho stavbu před příchodem Pernštejnů. Archeologické práce pokračují a odborníci očekávají další objevy, které přispějí k rekonstrukci podoby středověkých Pardubic. Dosavadní nálezy jsou zásadním krokem k pochopení historického vývoje města a jeho proměny v renesanční sídlo.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Křížovka o ceny

Křížovky roku 2025 se vztahují k seriálu VČM Cestou k modernímu městu.

Pardubické divadlo je spjato se jménem pražského architekta Antonína Balšánka. Místní veřejnost zaujal už (TAJENKA) v soutěži na divadlo v roce 1893. Jeho konečnou podobu navrhl na o dekádu později. Vzbuzovala kontroverze: pro stoupence rodící se moderní architektury bylo divadlo příliš tradiční. Konzervativci naopak autorovi vytýkali, že se odklonil od dosud nedotknutelného vzoru Národního divadla. Balšánek je i autorem urbanistického řešení Smetanova náměstí a náměstí Republiky. Uvažoval také o zlepšení dopravní situace ve městě, když navrhoval vybudovat nový průjezd na Pernštýnské náměstí. Ozvěnou jeho snahy je průchod vedoucí od zvonice ke knihovně.

Znění tajenky nám poslejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **NECHAL NA BÍLÉM**. Výhercem se tentokrát stal pan Miloslav Koudelka. Cena od města Pardubice je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

Pomůcka: ONKAM; RHEIN.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	SOUPEŘ	ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROY	SPZ AUT ÚSTÍ NAD ORLICÍ	PAKLÍČ	 Pardubice	POTOMEK BIBLICKÉHO KRÁLE DAVIDA	JMÉNO JANŽUROVÉ	CHEM. ZNAČKA HOLMIA	 Pardubice	ODPOČINEK	ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ	LÉK PROTI NEVOLNOSTI
PŘEHRADA U TANVALDU					SVĚTOVÁ STRANA				SVAZ POŽÁRNÍ OCHRANY			
PALIVO					BARVA NA VAJÍČKA ZBAVIT ŠPÍNÝ				JAN (V GAEL- ŠTINĚ) SKRZ NA SKRZ			
KRYLOVY INICIÁLY			EVROPSKÉ PENÍZE ŽENSKÁ VERZE JMÉNA AUREL					NÁŘADÍ RYZLINK				
 Pardubice	TĚŽKO DÝCHATELNO	VOJENSKÁ PRODEJNA RÝN (NĚM.)					KABÁTEK BEZ RUKÁVŮ RUMCAJSOVA MILÁ					
TAJENKA												
SEHRÁT OPATRNĚ						ANNA (DOM.) ÚSTŘEDNÍ RADA ODBORŮ					ŘÍM. ČÍSLO 2001	LESKLÝ NÁTĚR
HLEDAT (ANGL.)					ZIMNÍ MĚSÍC ZN. MILIMETRU					ZN. MILILITRU OSTROVAN		
EGYPTSKÝ VELETOK				MRKNUTÍ				ROČNÍ OBDOBÍ				
OSOBNÍ ZÁJMENO				VYHYNULÝ PŠTOS				MUŽSKÉ JMÉNO				

Kam vyrazit v měsíci dubnu

Nezapomeňme 80

Institut Paměti národa Pardubice připravuje v rámci 80. výročí konce 2. světové války řadu akcí. 8. dubna se v sále Jana Kašpara uskuteční od 18 hodin debata o přesunu sochy Rudoarmějce (více na str. 10). 29. dubna od 13 hodin odstartuje na třídě Míru venkovní putovní výstava Poslední rok války v Pardubickém kraji. 7. května proběhne Den s Pamětí národa v Machoňově pasáži s otevřenou expozicí Tichá hrdinství, programem pro děti a hudebními vystoupeními, včetně akustického koncertu Vypsané fiXy. Pondělní besedy: 14. dubna Lucie Vidovičová o technologiích a stárnutí, 28. dubna Josef Mareš o hokeji a StB.

OFFCITY architekti: Diskuse o urbanismu

Zajímá vás architektura a rozvoj měst? 16. dubna v Divadle 29 se představí architekti poradního sboru Rady města Pardubice. Prvním hostem bude architekt, pedagog a teoretik architektury David Tichý, který přiblíží svoji vizi rozvoje Pardubice.

Kafka od A do Z

Milovníci literatury si přijdou na své 23. dubna ve Východočeském divadle na literárním večeru v Poediu. Tématem bude kniha Kafkova abeceda Petra Stančíka a Radima Kopáče. Večer doplní ukázky z Kafkova díla a tematická diskuse.

Vzpomínky na T. – premiéra v LAIKU

Starší sekce Mladého divadelního studia LAIK uvede 12. dubna premiéru inscenace

Vzpomínky na T., založenou na skutečných příbězích pamětníků Tereziína.

Uloopené umění v knihovně

Krajská knihovna představuje výstavu Uloopené umění o osudech uměleckých předmětů zabavených nacisty. K vidění je do 17. května ve všeobecné studovně. Na Pernštýnském náměstí je ke zhlédnutí výstava Jaromír Šimkůj a hosté, která potrvá do 11. května. Do 27. dubna je pak k vidění související výstava Drobné předobrazy výtvarníka a pedagoga Jaromíra Šimkúje, a to v centru U Vokolků. Tuto výstavu vystřídá výstava děl malíře Jiřího Vavříny.

Velikonoční dílna na Zámečku

Výtvarně zaměřená dílna pro děti i dospělé proběhne 12. dubna v Památníku Zámeček od 10 do 16 hodin. Budeme vyrábět udržitelné dekorace z recyklovaných materiálů.

Pardubické hudební jaro

Hudební festival nabídne 22. dubna koncert Tria Auric na pardubickém zámku a 29. dubna koncert Patetická v Gočárově galerii. Vrcholem bude 4. května koncert Janoska Ensemble v Sukově síni.

Victor Julien-Lafférière v Pardubicích

Francouzský violoncellista a dirigent vystoupí s Komorní filharmonií Pardubice 7. a 9. dubna v Sukově síni s programem Cello světové.

Výstava III: Těla prachu v GAMPE

Výstava představí díla současných českých i zahraničních autorů a autorek,

kteří ve své tvorbě současným jazykem formulují uvažování o lidském těle, jeho proměnlivosti a zranitelnosti ve spojitosti s přirozenými procesy. Prostor galerie, vystavěný z betonu a cihel, se v jedinečné místně specifické architektuře výstavy promění v jedno hliněné tělo. Výstava III: Těla prachu / III: Bodies of Dust je třetí kapitolou série skupinových výstavních projektů v nichž autorka Šárka Koudelová vystupuje současně v roli umělkyně a kurátorky. Výstava je k vidění do 23. května.

Jazzcore, didgeridoo i spirituální texty Chalíla Džibrána v D 29

Brněnská kapela Květy přijede do Pardubice s novým albem nazvaným 41 minut. Na jejich koncert se můžete těšit ve čtvrtek 17. dubna. Kapela post-hudba se vrací ke svým hudebním kořenům a znovu začíná objevovat folk, špinavé kytary, zrnitý hluk a abstraktní texty. Před nimi vystoupí v pátek 25. dubna jejich kolega z komunitního labelu Bad Names Lichnovský. Herec Jan Slovák a hudebník Ondřej Smeykal vytvořili společný projekt Kus proroka, ve kterém se prolínají recitace textů libanonského básníka a filozofa Chalíla Džibrána s organickou hudbou. Jeho texty se často dotýkají témat lásky, svobody, spirituality a smyslu života. Kus proroka uvedeme 30. dubna.

Warhol a Malé formy v GoGa

Gočárova galerie v dubnu nabídne komentované prohlídky výstavy Andyho

Warhola a expozice designéra Petra Hůzy Malé formy. (datum a hodinu začátku najdete v přehledu akcí). Celý dubnový program završíme 27. dubna dornisází výstavy Andyho Warhola, kde nebude chybět komentovaná prohlídka s kurátory, workshop POP OTISK a vyhlášení soutěže Warholův sen a také koncert Tribute to Velvet Underground.

Den sociálních služeb ve Sfěře

Jak fungují sociální služby? Jaké možnosti pomoci existují? 8. dubna v Automatických mlýnech se představí 40 organizací s interaktivními ukázkami jejich práce. Na jednom místě se představí organizace, které nabízejí podporu a pomoc seniorům, lidem se zdravotním postižením, rodinám, pečujícím osobám, cizincům, osobám ohroženým sociálním vyloučením atd.

Den otevřených dveří ve Studánce

Soukromá Mateřská škola Studánka Pardubice slaví pět let a rádi bychom vás pozvali na návštěvu. 24. dubna v 9:30 se můžete těšit na vystoupení dětí ve třídě Vlaštovka, odpoledne od 16:00 do 18:00 vám povyprávíme o životě ve školce. Když jsme před pěti lety otevírali školku, byli jsme plní nadšení i nejistoty. Dnes už víme, že naše školka se stala místem smíchu a radosti. Máme tři třídy – Vlaštovka, Studánka a Kaštánek. Naše třídy jsou místem, kde se sny mění v realitu. Více informací najdete na msstudankapce.cz.

Pardubické školy jsou připraveny na zápisy budoucích prvňáčků

Statutární město Pardubice zve všechny rodiče a budoucí prvňáčky na zápisy do základních škol pro rok 2025/2026. Zápisy se uskuteční ve dnech 23. a 24. dubna v budovách základních škol, vždy od 13 do 18 hodin. Zapisují se děti narozené od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019 a děti, které měly odklad školní docházky pro školní rok 2024/2025.

„V rámci 18 pardubických základních škol je pro nadcházející školní rok připraveno celkem 1 114 volných míst. Z devátých tříd odejde na konci letošního školního roku přibližně 1 160 žáků. Pardubické základní školy jsou naplněny z 97 procent. V registru je nyní evidováno 1 050 budoucích prvňáčků z Pardubic s pobytem na území města. Chci ubezpečit pardubické rodiče, že v jednotlivých školských spádových obvodech je připraven dostatek volných míst,“ informuje I. náměstek primátora zodpovědný

za školství Jakub Rychtecký s tím, že město Pardubice v posledních letech postavilo 400 nových míst ve školách a školkách a finalizuje přípravu na výstavbu nové školy v areálu bývalých Masarykových kasáren s kapacitou 540 míst.

Pro přijetí dětí do základních škol v Pardubicích platí jasně stanovená kritéria. O přijetí rozhoduje ředitel školy v souladu se školským zákonem a podle kritérií stanovených ředitelem ve spolupráci se zřizovatelem. Rodiče jsou žádáni, aby své děti přihlašovali především do příslušného školského spádového obvodu, což jim zaručí přijetí do školy v Pardubicích. „Naši povinností je chránit pardubické rodiny, které v Pardubicích skutečně trvale žijí. Ředitelé škol budou klást velký důraz na doložení skutečného bydliště ve spádovém obvodu, aby zabránili zneužívání tzv. spádové turistiky. U dětí přihlášených k trvalému pobytu

po 1. 1. 2025 bude podmínka trvalého pobytu dítěte považována za splněnou pouze v případě, že zákonný zástupce dítěte doloží, že se dítě společně s alespoň jedním zákonným zástupcem skutečně na adresu trvalého pobytu přestěhovalo a současně doloží užívací právo k dotčenému objektu,“ upozorňuje Jakub Rychtecký. Fakticky to znamená, že v případech, kde uvedené nebude doloženo, bude na trvalý pobyt dítěte takto přehlášeného pohlíženo jako na účelovou změnu trvalého pobytu a dítěti nebudou body za trvalý pobyt ve spádovém školském obvodu přiznány. Za uvedení nepravdivých informací u zápisu ve správním řízení se rodiče vystavují riziku pokuty až 10 tisíc korun. Zákonní zástupci mohou v rámci pomocného kritéria doložit skutečné bydliště dítěte a získat tak další bod. V případě nedostatečného počtu míst v konkrétní škole a v případě rovnosti bodů

u žáků bude jejich další pořadí určeno podle nejkratší vzdálenosti adresy místa trvalého pobytu dítěte od školy. Při stejné vzdálenosti rozhoduje pořadí los.

Rodiče mohou podávat žádosti o přijetí nebo odklad prostřednictvím aplikace na webu zapisys.pardubice.eu, kde naleznou všechny další potřebné informace k zápisům, formuláře, kritéria a také možnost vyplnit a vytisknout žádost.

Město Pardubice má uzavřenou dohodu o společném spádovém obvodu se 14 okolními obcemi, které se podílejí na financování škol v tomto spádovém obvodu. Zápis probíhá nejen pro české, ale i pro ukrajinské děti, které mají dočasnou ochranu v souvislosti s válkou na Ukrajině. Tento zápis probíhá ve stejném termínu jako pro děti české. Rodiče těchto dětí přinesou k zápisu svůj průkaz totožnosti a doklad o totožnosti dítěte.

Vynikající bilance sezóny pardubických krasobruslařů

V sezóně 2024/2025 dosáhli pardubičtí krasobruslaři jednoho z nejlepších výsledků ve více než třicetileté historii samostatného Krasobruslařského klubu Pardubice. Získali tři tituly na Mistrovstvích ČR pro rok 2025 v sólových kategoriích i prvních míst v žebříčku Českého poháru 2024/25, stejně jako výborný výsledek na Olympiádě dětí a mládeže 2025 potvrzují silnou pozici sportovců

Krasobruslařského klubu Pardubice na české krasobruslařské scéně.

Mezi nimi vyniká Jana Horčíková (na snímku), která v kategorii juniorek obhájila titul mistryně ČR a tento triumf jí zajistil účast na Mistrovství světa juniorů v Maďarském Debrecenu, kde v silné konkurenci obsadila 25. místo a od postupu do volných jízd ji dělila pouhá 1 setina bodu. Jana Horčíková reprezentovala ČR rovněž na EYOF 2025 v gruzínském Baku, kde obsadila vynikající 7. místo.

V kategorii juniorek máme i další velmi úspěšné členky klubu - Kateřinu Hanušovou, která na MČR 2025 získala bronzovou medaili a Amélii Emmu Ceplovou, která se umístila na 7. místě. Všechny 3 jmenované krasobruslařky jsou i v juniorském reprezentačním výběru ČR a účastní se mezinárodních soutěží.

Pardubičtí krasobruslaři ovládli rovněž obě kategorie mladšího žactva - mezi mladšími žáky dominuje Marek Drahoš, který získal titul Mistra ČR i vítězství v Českém poháru 2024/25. V mladších

žáčkách stejného úspěchu - získal mistrovského titulu a 1. místo v Českém poháru - dosáhla Sára Klepetková. Oba svými výkony na ODM 2025 v Českém Těšíně výrazně přispěli k nejlepšímu umístění krasobruslařů Pardubického kraje v historii zimních olympiád dětí a mládeže.

Krasobruslařský klub Pardubice pořádá v pardubické enteria areně již 54. ročník Malé ceny Pardubic v krasobruslení - v této soutěži pořádané v rámci Českého poháru předvedli naši krasobruslaři své umění na domácím ledě a vybojovali ve svých kategoriích tři medailová umístění. Kromě sólových kategorií se Krasobruslařský klub Pardubice jako jeden z mála klubů současně věnuje i synchronizovanému bruslení. Na začátku března se v Pardubicích uskutečnilo Mistrovství ČR a Přebor ČR v synchronizovaném bruslení - v kategorii Adult členky skupiny Avalanche svým 1. místem připomněly své historické úspěchy, kdy závodily jako členky úspěšné seniorské skupiny ORION.

Miroslav Blaťák, předseda klubu

Starší žáci BK VIVIDBOOKS Pardubice slaví bronz

Tým U15 BK VIVIDBOOKS Pardubice má za sebou první vrchol sezóny - finálový turnaj mládežnické soutěže Central European Youth Basketball League (CEYBL). Tato liga sdružuje kluby z celé střední Evropy a dává mladým hráčům cennou možnost poměřit síly se zahraničními soupeři. Kluci se mezi 30 týmy probojovali mezi šest nejlepších a z turnaje si odvezli skvělé 3. místo!

Do finálové šestky postoupili na základě vynikajících výkonů v základní části, kterou zakončili s bilancí 13 výher a pou-

ze dvou porážek. Ve finálovém turnaji, který proběhl 21.-23. března v polském Ostrowě Wielkopolském, se utkali s nejlepšími týmy soutěže a v náročné mezinárodní konfrontaci obstáli na výbornou. Nejlepším hráčem týmu byl zaslouženě vyhlášen Dominik Hodek, který svými výkony výrazně přispěl k bronzové medaili.

Účast v CEYBL není jen o výsledcích - pravidelné zápasy proti silným soupeřům z různých zemí pomáhají mladým hráčům získávat zkušenosti, učit se novým herním stylům a lépe se připravovat na pře-

chod do vyšších kategorií a do mužského basketbalu. Konfrontace s mezinárodní konkurencí ukazuje, kde mají hráči rezervy, ale zároveň posiluje jejich sebevědomí a schopnost hrát pod tlakem.

Tým však sezóna nekončí! Další velká výzva čeká pardubické starší žáky na konci dubna, kdy se představí na Mistrovství České republiky U15. Věříme, že zkušenosti z CEYBL jim pomohou i v domácí konkurenci a přejeme jim hodně štěstí!

Tomáš Urban, BK Pardubice

Rozšíření odděleného sběru bioodpadu na sídlištích

I v letošním roce pokračuje oddělený sběr bioodpadu, který jsme v sídlištní zástavbě zahájili v roce 2020. První nádoby byly umístěny v lokalitě městského pardubického obvodu III, kde probíhal pilotní projekt, a postupně byly rozšířeny i do dalších městských obvodů.

Z důvodu zamezení znečišťování kontejnerů komunálním odpadem, nebo ukládání v plastových pytlích, tak jak se to dělo na začátku projektu, kdy byly kontejnery volně přístupné, jsou bio kontejnery

uzamčené. Svůj klíč k odemčení nádoby si mohou občané, kterým třídění dává smysl a dělá jim radost, vyzvednout na jednotlivých městských obvodech nebo na Magistrátu města Pardubic - odbor životního prostředí.

Nově byla přidána stanoviště v ulici Pichlova 2539 a Na Labišti 528. Počet vydaných klíčů neustále narůstá a v oběhu je nyní více než 1250 klíčů.

Seznam stanovišť všech hnědých kontejnerů o objemu 1100 litrů, které slouží

ukládání bioodpadu, naleznete na našich webových stránkách www.smp-pce.cz/ odpady/svoz-bioodpadu.

Děkujeme všem občanům, kteří tuto možnost využili a třídí zodpovědně. Díky nim vzniká na Kompostárně v Dražkovicích úžasná surovina v podobě kompostu. Namísto toho, aby tento materiál putoval společně se směsným komunálním odpadem na skládku.

Přijďte si i Vy pro svůj klíč?

Žaneta Jakešová, Smp

Dotační programy

Do 14. 4. mohou právnické, fyzické osoby či spolky vyvíjející aktivity v oblasti kultury podávat žádosti o dotace z Programu podpory kultury na projekty, které se budou konat od 1. 7. do 31. 12. 2025.

Žádosti o poskytnutí dotace je možné podat pouze elektronickou formou přes aplikaci Portál občana.

Podrobné informace o dotačním programu naleznete na webových stránkách statutárního města Pardubice www.pardubice.eu/dotace.

Akce Seniorcentra

7.4. 13:00 „Hravá kavárnička“
káva zdarma

9.4. 14:00 Hudební odpoledne
Zuzky Grohové

16.4. 13:30 Videoprojekce:
Za krásami a přírodními krásami
Francie, Švýcarska a Německa

17.4. 10:00 „Klubíček“ káva a povídání u ručních prací

18.4. 14:00 Posezení s harmonikou

23.4. 14:00 Studánky: Za nejstarším příběhem Železných hor

24.4. 10:00 „Klubíček“ káva a povídání u ručních prací

28.4. 14:00 Zdravotní přednáška:
Jak ovlivňuje stát naše životy

30.4. 14:00 Opékání špekáčků

Adresa Seniorcentra:

Pospíšilovo náměstí 1693

Pardubice

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Výstavba divadla, stav asi koncem roku 1908 (reprodukce archiv autora)

Od ledna sledujeme, jak se Pardubice proměňovaly na začátku 20. století v moderní město s ambicemi stát se jednou z metropolí východních Čech. Program těchto aktivit formulovala městská rada v pamětním listu vloženém roku 1902 do makovice opravované střechy Zelené brány. Dnes si všimneme zrodu jedné ze zdejších významných budov – městského divadla. Jako v případech předchozích v Toulkách zmíněných aktivit vedla i k tomuto dílu dlouhá cesta.

Pardubice měly od začátku roku 1905 konečně pořádné elektrické osvětlení hlavních ulic a náměstí, začala éra využití elektrické energie. V říjnu 1907 se ve městě zřídil vodovod a jednotlivé domy a domácnosti se na něj mohly připojovat. Obyvatelé rychle zapomínali na strasti plné nošení vody ze studní. Budovala se kanalizace. Současně se připravovala realizace dalších výdobytků moderní doby a projektů, jež měly měnit podobu města a život v něm.

Pět měsíců před očekávaným zprovozněním vodovodu se ve středu 16. května 1906 v Pardubicích konalo slavnostní položení základního kamene budovy městského divadla. Stavba trvala tři a půl roku, na tehdejší dobu poměrně dlouho. Jednalo se o náročnou stavbu, která se musela vyrovnat s některými technickými obtížemi, například s tím, že se severovýchodní nároží nacházelo na hraně vodního příkopu, jenž ještě stále tekla kolem historického centra města (tekla přes dnešní Jahnovu třídu, náměstí Republiky a Sukovu třídu) a na dnešním náměstí Republiky byl zasypáván až o rok později.

Uvedení divadla do provozu se konalo slavnostními premiérami v sobotu 11. a v neděli 12. prosince 1909. Byl to pro město velký svátek a Pardubice tehdy učinily další důležitý krok na cestě k modernímu městu a jedné z metropolí východních Čech.

Pokud jde o budovu divadla, završilo se tím třicet let vytrvalého snažení nadšených několika generací, kteří s větším nebo menším úspěchem prosazovali myšlenku postavení svatostánku Thálie v našem městě. K tomu snad ještě dodejme, že divadelní umění mělo v 19. a na počátku 20. století mnohem větší význam pro život širších vrstev společnosti než dnes – činohra i opera (ta snad ještě více, stejně jako sborový zpěv).

Jako v jiných městech i v Pardubicích se hrávalo divadlo asi od poloviny 18. století v podobě krátkých vystoupení školních dítek, vesměs s náboženskou tematikou, která se odbývala na veřejných prostranstvích. Skutečné divadelní hry se občas objevovaly zhruba od poloviny 19. století v podání kočovných společností v sálech několika re-

staurací. Zhruba od 60. let 19. století, kdy začala éra budování občanské společnosti a v rámci toho zakládání spolků, z nichž některé do své činnosti zařazovaly ochotnické divadlo (například jednota Sokola, řemeslnická beseda aj.).

V roce 1871 vznikl v Pardubicích Spolek divadelních ochotníků, který hned na počátku svého působení vyzval městskou radu k postavení divadelní budovy, ovšem bez náležitého ohlasu.

Volání po divadle však neustalo, ba naopak. Skupina místních intelektuálů scházejících se v hotelu U Střebských svolala v roce 1880 schůzi zástupců všech pardubických spolků, aby jednali o potřebě takové budovy, která by sloužila i jiným kulturním a společenským účelům. Akce měla úspěch a velký ohlas v tehdejších místních novinách. Zrodila se myšlenka na založení „Spolku pro zřízení divadelního domu v Pardubicích“, jehož stanovy byly sestaveny v lednu 1881 a o rok později schváleny pražským místodržitelstvím. Od května 1882 spolek začal shánět peníze. Do konce roku měl něco kolem 150 členů a na účtu 12 tisíc zlatých (například Občanská záložna darovala na tento účel 5 tisíc zlatých).

Bylo to v době, kdy český národ sbíral peníze na znovupostavení Národního divadla v Praze, slavnostně otevřeného v roce 1883, a také v Pardubicích se sháněly finance – například na postavení pomníku bratřanců Veverkových, odhaleného zde s velkou slávou téhož roku. To na jedné straně ztěžovalo sbírání dalších prostředků na postavení budovy divadla v Pardubicích (nemělo to takový ideový náboj), na druhé straně ono silné národní hnutí motivovalo nositele myšlenky na zdejší divadelní budovu nevzdat se.

V roce 1884 se skutečně podařilo získat stavební místo a byla vyhlášena soutěž na návrh budovy. Po dvou letech měl projekt svého vítěze a v roce 1887 se mělo stavět. Jenomže nic z toho nebylo. Valná hromada v červnu 1888 rozhodnutí zrušila. Stavbě budovy zabránila nejasnost očekávané funkce a provozu – zda má jít o samostat-

ný divadelní provoz, nebo o divadelní dům s restaurací a dalšími zařízeními. Stoupence obou směrů se nedařilo sjednotit a nakonec se ukázalo, že není ani dost peněz. V té době navíc ustávala i aktivita divadelních ochotníků.

Až v říjnu 1892 padlo na valné hromadě spolku definitivní rozhodnutí, že se má postavit budova určená pouze pro divadlo. Vyhlášené výběrové řízení na projekt (1893) stanovilo požadovanou kapacitu 800 míst a limit na stavbu 45 tisíc zlatých (bez nákladů na vybavení). Jenomže odborná komise žádný ze šesti předložených návrhů nedoporučila. V tehdejší atmosféře v Pardubicích nebyl prostor na prosazení dalšího záměru stavby divadla.

Čas uzrál až po deseti letech, na začátku 20. století. Pardubice tehdy měly ambice stát se největším městem východních Čech. V roce 1903 se uskutečnila dlouhá léta připravovaná velkolepá Východočeská výstava, jejíž úspěch znamenal zvýšení prestiže města. Výstava „nakopla“ celou řadu aktivit, jak jsme si ukazovali i v předchozích dílech našeho miniseriálu Toulek. Mezi takovými aktivitami roku 1905 znovu ožila i myšlenka postavení divadla. Rozhodující bylo, že tentokrát realizaci projektu na sebe vzalo město, kterému Spolek pro zřízení divadelního domu postoupil stavební místo i shromážděné finance.

K vypracování projektu na stavbu divadla vyzvalo město Antonína Balšánka, který se účastnil soutěže už v roce 1893. Nyní (roku 1905) začínal tvořit své stavby v duchu moderní secese. Balšánkův projekt byl po úpravách přijat a stavba mohla v září 1906 začít. Základní kámen byl ovšem slavnostně položen, jak již bylo řečeno, v květnu 1907.

Divadlo během své existence prožilo chvíle slávy i hrozící tragédie, například když roku 1931 vyhořelo. Dnes v něm sídlí soubor Východočeského divadla v Pardubicích, které patří k pilířům kulturního života ve městě i v širším regionu a má renomé i v celostátním měřítku.

František Šebek

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová, Daniel Vodák. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Komárek, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 31. března 2025. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 5/2025: 17. dubna 2025.

